

Marcos Jesúsnua Yoikí Keneni

*Juan Maotista tsõa istomaxõ ato yoini
(Mt. 3.1-12; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28)*

1 Ë mato meka shara yoinõ Jesucristoõnoa. Nã Jesucristo Niospa Fakekõi.

2 Afetõama nã Isaías Niospa shinãmanaino Jesucristoõnoa yoikí kirika keneni iskafakí:

Mĩ nai mẽranoax nãmã fotoyoamano nã ëfe meka yoimis ë atoki rekë nñchixii mĩõnoa ato yoinõ, itipinõsharanõfo chipo mia nikasharaxikani kiki,

ixõ Epa Niospa ãfe Fakeõnoa yoinino Isaías keneni.

3 Askatari anã keneni iskafakí:

Tsõa istoma anoxõ yorafo yoixii akiki feaifono iskafakí ato yoixii nã ëfe meka yoimisto ato yoixii iskafakí: “Itipinõsharakäfe. Mä chaima nõko Ifo oi kikí. Mäto chaka xatekäfe isharaxikäki,” ixõ ato yoixii,

ixõ Juanoa yoikí Isaías kirika keneni.

4 Nãnorikõi Juan ato yoini tsõa istomaxõ yorafo ato maotisafayanã. Ato iskafakí yoiyanã: “Anã Nios shinãkäfe mäto chaka xateyanã ë mato maotisafanõ Epa Niospa mäto chaka mato soaxonõ,” ixõ Juan ato yoini.

5 Nãskakë keyokõi Judea anoax feaifono, Jerusalén anoaxri fenifo, ato yoiaito nikai fekani. Nãnoxõ a afara chakafamisfo yoiaifono, Juan ato maotisafapani faka Jordán anoxõ.

⁶ Akka Juan ãfe rapati kamĩcho fichi kishi faxõ safepaoni. Æfe s̄itorari fichi kiro safepaoni. Nãskaxõ tseo pipaoni, fonari apaoni.

⁷ Nãskaxõ Juan ato mẽxotaima yoipaoni: “Nã ea keskarama mã chaima oi kiki, nã sharafinakõia. Aato afama míshti fatiro, ë atiroma keskara. Akka ë afamaa,” ixõ ato yoipaoni Jesúsnoa yoikõ.

⁸ “Akka ë mato fãka mëra ikimapakea maotisafakõ. Akka nã rama oaito ãfe Yôshi Shara mato mëra naneyoi,” ixõ Juan ato yoini.

*Juan Jesús maotisafani faka Jordán anoxõ
(Mt. 3.13-17; Lc. 3.21-22)*

⁹ Nãskano Jesús kani Nazarete anoax, Galilea mai ano. Nãnoxõ faka Jordán anoxõ Juan ato maotisafani.

¹⁰ Nãskafaino Jesús fakanokinoax fininãkafã õia nai fepekemeaito õini. Akiki Niospa Yôshi Shara fotoiyoi oa rifi keskara oni.

¹¹ Nãskaino nai mëranoax mekaito nikani iskafakõ yoaïito: “Mĩ ëfe Fakékõi, ë mia noikõi. Ë mikiki inimasharakõi,” ixõ yoaïito nikani.

*Satanás chakata Jesús afara chakafamapaini
(Mt. 4.1-11; Lc. 4.1-13)*

¹² Nãskata Niospa Yôshi Sharapa Jesús iyoni tsõa istoma ano.

¹³ Nãri cuarenta nia ini, yoinãfo mëra. Nãrixõ Satanás afara chakafamapaiyaito ãfe ãjirifãfe kexenifo.

*Galilea anoxõ Jesús ato yoikõ taefani
(Mt. 4.12-17; Lc. 4.14-15)*

¹⁴ Akka mã Juan karaxa mëra ikimaitafono Jesús kani Galilea ano Niospa meka shara yorafo yoikai.

15 Ato yoikī iskafani: “Nōko Ifo Nios mā chaima matoki oi kiki, xanīfofinakōi a ixii. Māto chaka xatekāfe anā Nios nikakōisharaxikakī. Āfe meka sharari nikakōikāfe chanīmara fayanā.”

*Jesús cuatro feronāfake kenani tarafanāfānē foe
fimisfono āfe inakōi inōfo*
(Mt. 4.18-22; Lc. 5.1-11)

16 Ato askafakī yoita Jesús Galilea īa kesemē kani. Kakī fichini Simón yafi onefetsa Andrés. Nā rafeta tarafanā fimisfo inifo, ãto tarafanāfā faka naki poteaifāfe.

17 Jesús ato yoini iskafakī: “Efe fokāfe. Māfi tarafanāfānē fimiskī. Mā foe ichapa rasi tarafanāfānē fiai keskari fakī iskaratīari mā ekeki yora ichapa efexii ē ãto Ifo inō,” ixō Jesús ato yoini.

18 Ato askafaino tarafanāfā fafaikani afe fonifo.

19 Anā orishta fāi katapaikī Jesús ñia Santiago onefetsa Juan fe nia ini. Nā rafeta ãto apa feta kanōa nakixō tarafanāfā itipinī fanifo, kishifikākī.

20 Nā raferi Jesús ato kenaino nā rafeta ãto apa Zebedeo yafi āfe inafoya ato nñchifainifo. Ñto kanōari ñifainifo Jesús fe fokākī.

*Nā feronāfake niafaka nanea ini
(Lc. 4.31-37)*

21 Jesús aõxō tāpimisfo fe kaax Capernaúm ano nokoni. Pena tenetitīa nā ichanāti pexe mēra Jesús ikikaixō ato yoikī taefani.

22 Ato yoiaito nikakī yorafā rasichi Jesús ñiketsanifo. “¡Kee! Nikakapo. Nato tāpikī finakōia, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo keskarama, meka sharakōi nato yoi,” fanifo.

23 Judeofäfe ichanāti pexe mēraxō yora mēra ni-afaka yōshi chaka nanexō Jesús fäsikōi mekafani.

24 Iskafakī yoini: “¿Afeskakī mī noko fekaxte-faiyoamē, Jesús Nazarete anoato? ¿Mī noko a omiskōipakenakafo mēra mī noko potaiyoamē? Ē mia ūimisnō, mī sharakōinō Niospa mia nīchiano,” fani.

25 Jesús niafaka yōshi chaka iskafakī yoini: “Askayamafe. Na feronāfake makinoax tsekekaitāfe,” faino,

26 niafaka yōshi chakata feronāfake choamata, fäsikōi mekainākafata a makinoax tsekekaini.

27 Askaito ūikani, yora rasi ratei fetseyanā ãa ranā yoināi fetsenifo iskakani: “¿Tsoamē na? Na tāpisharakōixō ato yoiai nā xanīfāfe tāpisharakōixō ato yoiai keskara. Nā niafaka yōshi chakafāferi nikakani ato yoiaito,” ikanax yoinānifo.

28 Nāskakē keyokōichi nikaketsanifo Galilea mai anoxō nā Jesús aka keskara.

*Jesús Simón Pedro rayos sharafani
(Mt. 8.14-15; Lc. 4.38-39)*

29 Nā ichanāti pexe mēranoax Jesús tsekekaini. Santiagonō, Juannō fonifo, Simón feta Andrés ãfe pexe año.

30 Akka nāno Simón ãfe rayos yōxafo yonai raka ini. Nāno rakano Jesús yoinifo.

31 Jesús akiki kaxō ãfe mīfi fininīfotfanaino a yonai koshikōi sharatani. Mā sharaxō pīchani ato pimaxii.

*A isinī ikaifo Jesús ato sharafani
(Mt. 8.16-17; Lc. 4.40-41)*

³² Mā xini kaino a isinī ikaifoya a niafaka chaka naneafo Jesúski efenifo.

³³ Nāskakē nānoafo keyokōi yorafō ichanānifo nā pexe fepoti anoax.

³⁴ Jesús ato sharafani yora ichapa pae fetsa fetsatapafāfe ikaifono. Niafaka chakafori ato mēra naneano ato makinoa pōtani. Akka Jesúsmāi niafakafo mekamanima māmāi tāpiatāfe Jesúsmāi Niospa Fakē.

Jesús ichanāti pexe mēraxō Apa Niospa mekasharaõnoa ato yoini

(Lc. 4.42-44)

³⁵ Mā chaima penaino, Jesús fininākafā pexe rasi mēranoax tsekekaini tsōa istomaxō Apa Nios kīfikai.

³⁶ Mā Jesús ato makinoax penaino kaano Simón āfe rafeafo fe kani Jesúsmāi fenaikai.

³⁷ Mā fichikaxō yoinifo iskafakakī: “Keyokōichi mia fenakani,” fanifo.

³⁸ Askafaifāfe nikakī Jesús ato kemani iskafakī: “Nō chaima fetsa ano kanō fokāfe, anoxori nō ato Niospa meka tāpimanō. Nāskakē ē oa,” ato fani.

³⁹ Nāskakē Jesús kafāsapaoni nā Galilea pexo-efo tii ano Niospa meka shara ato yoifofāsafai ichanāti pexe mēraxō. Fanīma mīshixō niafaka yōshi chakafo ato makinoa ato potafofāsafai.

Jesús yora rashkishiai sharafani

(Mt. 8.1-4; Lc. 5.12-16)

⁴⁰ Feronāfake fetsa isinī iki rashkishi fetseax Jesúski oni. Akiki oxō ratokonō mai chachipake-fofā yoini iskafakī: “Ea mīa sharafapaikī, ea mīa sharafatiro,” fani.

⁴¹ Askafaito nikakī Jesús shinākōini, omiskōiaito. Nāskaxō ãfe mēkemā ramāyanā yoini iskafakī: “Ē mia sharafanō. Iskaratīa mī sharaikai,” faino,

⁴² a rashkishi fetseai koshikōi sharatani. Nāskax sharakōi ini.

⁴³⁻⁴⁴ Mā sharano Jesús nīchini iskafakī yoiyanā: “Mī tsoa yoiki. Akka nā ato Nios kīfixomis ispatāfe. Nāskaxō ovejanā fake foxō ināfe mia retexonō Moisés yoini keskafakī. Nāskaxō keyokōichi tāpinōfo a mī isinī imis mā mī sharano,” ixō Jesús yoini.

⁴⁵ Jesús askafakī yoifiano, akka nā feronāfake mā kaxō ato yoifofāsafani. “Ōikapo, mā Jesús ea sharafaa,” ixō ato yoifofāsafani. Nāskakē Jesús anā pexe rasi ano ikixō ato yoitiroma ini. Xafakīa nini, tsōa istoma ano. Nāskafaino pexe rasi anoafo akiki fenifo ōifekani.

2

Jesús yora finimisma sharafani (Mt. 9.1-8; Lc. 5.17-26)

¹ Mā samaraka pishtata Capernaúm ano anā oni Jesús. Mā nokoano, “Mā Jesús anā oa ãfe pexe ano,” fanifo.

² Nāskakata Jesús fe anā ichanānifo pexe mēraxon. Jesús nikakani. Pexe ano fospikōikanax ãfe emāiti ninifo ãfe fepoti ano ikitiroxakākima. Nānoxō Jesús ato tāpimani Niospa meka.

³ Mā ato tāpimanaino feronāfake cuatro nokoto-shinifo. Yora finimisma ãfe xefapa efenifo.

⁴ Mā xītiafono ikitirofoma, Jesús ano nā yora finimisma efepaiyaifono ikitirofoma ini. A pexe sapa mānāoxori paitinī māpekaxō fotomanifo ãfe xefapa

ratakaxō. Risfi rafeta nexati fākaxō a mānāoxori kini fakaxō, nā finimisma fotomanifo, āfe xefapa.

⁵ Jesūs ato ōikī tāpikōia ini. “Naato nōko yama noko sharafaxotiroki,” faifono Jesūs tāpini. Nāskafaifono a finimisma Jesūs yoini iskafakī: “Efe yorashta, mī chaka mē mia soaxona,” Jesūs fani.

⁶ A Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe ranārito ano tsaoxō nikakī shinānifo.

⁷ Nānoxō shinānifo: “¿Afeskai Jesūs mekaimē iskai? Tsōa noko chaka soaxotiroma. Nios fistichi noko axotiro. ¿Jesūs ãa shināimē Nios?” ixō shinānifo.

⁸ Askafafāfe Jesūs ato tāpini āto shinā mēraxō shināifāfe. Jesūs ato yoini: “¿Afeskai mā iskara shināimē?” ato fani.

⁹⁻¹⁰ “Akka ea Niospa shināmani. Nāskakē ē mato ūimanō Niosxō na feronāfake ē sharafatiro. Tsōa iskara atiroma, Niospa shināmanai fistichi atiro. Nāskakē ē na feronāfake sharafa mā tāpinō Niosxō ēri āfe chaka soaxotiro,” ixō ato yoini. Nāskafata anā yoini feronāfake finimisma,

¹¹ “Fininākafāfe. Mī xefa fifaini, mī pexe ano katāfe,” fani.

¹² Askafaino fininākafani. Fininākafaxō āfe xefa fifaini, āfe pexe ano kaito keyokōichi ūinifo. Nāskakaxō, “¡Aicho, Nios sharakōi! Na keskara nō ūimisma, sharakōi,” fanifo.

*Jesūs Leví ifini aõxō tāpimis inō
(Mt. 9.9-13; Lc. 5.27-32)*

¹³ Nāskax Jesūs anā kani īa efapa ano. Anoxō yora ichapa rasichi ūinifo. Nānoax Jesúski ichanānifo. Nānoxō ato tāpimani.

14 Nānoax kakī Jesús finōfāikī Leví* õini, a yonoai āfe tsaoti mīsa ano tsaoxō, ato keyokōi kori fīaito. Nā Leví āto kori fīamis ini āfe xanīfo minixiki Roma anoa. Leví Alfeo fake ini. Jesús õixō yoini: “Leví, ēfe kafe ē mia tāpimanō,” fani. Askafaino Leví afe kani.

15 Nāskax Jesús aõxō tāpimisfo fe kani Leví ato kenano a anoxō pii fokani. Ato kori fīamisfo fe yora chakafori a Moisés keneni nikamisfo-mafāferi Jesús feta pinifo. Yora ichapa Jesús fe foafofāinifo. Nāskakē yora ichapakōichi Leví pexe mēraxō pinifo.

16 Nāskakē a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo nāfori fariseofo inifo. Afāfe Jesús õinifo yora chakafo feta piaito. Nāskaxō a Jesúsxō tāpimisfo yōkanifo: “¿Afeskakī māto maestro na ato kori fīxomisfo feta piimē? Yora chakafo fetari pii,” ato faifono,

17 Jesús nikaxō ato yoini: “A sharafāfe notoro fenakanima, a isinī ikaifāfemari notoro fenakanima. Akka nā isinī ikaifāfe notoro fenakani. Nāskakēri ē ato yora sharafos kenatapa ikerani ē oama. Nā yora chakafo ē ato tāpimaniyoi ē oanō,” ato fani.

*Nā foni tenemisfofāfe Jesús yōkanifo
(Mt. 9.14-17; Lc. 5.33-39)*

18 Juan Maotista āfe inafāfe āto feyafati ipaoni fisti rasi pikakī pipaonifoma foni tenemisfo ipaonifo Nios shara shinākakī. Nā fariseofo nāskarari ipaoni āto feyafati. Nāskakē yora fetsafāfe Jesús yōkanifo tāpipaikakī, “Jesús, ¿afeskakī mī inafāfe mēxotaima piimē? Juan āfe inafāfe

* **2:14** Leví ane rafeya ipaoni. Āfe ane fetsa Mateo.

toni tenekaninō Nios shināsharakakī. Askatari fariseofāferi toni tenekaninō. Akka, ¿afeskai mīōxō tāpimisfo askaramamē?” fanifo.

19 Askafaifāfe anā Jesús ato yoini: “Feronāfake āfiyaino, yorafo ano fisti ichanākaxō afara fetsa fetsatapafo afeta pitirofo inimayanā, aicho fakakī akiki inimakakī. Akka feronāfāke āfi fikī toni tenetiroma. Askafixō inimakī pitiro.

20 Akka mā fene rēteafono āfe yorafāfe shinākakī toni tenetirofo,” Jesús ato fani. (“Nāskakē ē nono ikano inimakī eōxō tāpimisfāfe efeta pimisfo. Akka mē naano ea shinākakī tsōa pitiroma eō noikakī,” ato fani.)

21 Askata anā fetsa ato yoini: “Tsōa sama fenaya sama xini kishi fatiroma. Nō askafaino sama fena samama chakanatiro. Nāskatari sama fenafe sama xini isharatiroma. Nāskakēri nā ē mato yoiai keskara mā nikakōixō a mā ipaoni keskara anā mā itiroma māmāi ea nikakōiax. A mā ipaoni keskara shināmakita nāskax māto yora fena keskara shara itiro.

22 Nāskarifakī tsōa māmā fata koiro pisha xini mēra nanetiroma nā māmānō faraxakāino toxamāyanō. Nāskakē nā māmā fata fe koiro pisha chakanatirofo. Akka nā māto xinifāfe mato yoimisfo keskara fe nā ē mato yoiai keskara osinātiroma. Nā ē mato yoiai keskara Niospa meka sharakōi. Akka a māto xinifāfe mato yoimisfo anori shināx mā isharatiroma. Niospa mekaya meka chaka osinātiroma. Nāskakē mā nikapaifi mā shināsharatiroma. Nāskarifakī tsōa māmā fata koiro pisha xini mēra nanetiroma nā māmānō faraxakāino toxamāyanō. Nāskakē nā māmā fata fe koiro pisha chakanatirofo. Akka nā māto xinifāfe

mato yoimisfo keskarafe nā ē mato yoiai keskara osinātiroma. Nā ē mato yoiai keskara Niospa meka sharakōi. Akka a māto xinifāfe mato yoimisfo anori shināx mā isharatiroma. Niospamekaya meka chaka osinātiroma. Nāskakē mā nikapaifi mā shināsharatiroma.”

Nā judeofāfe pena tenetitīa Jesúsxō tāpimisfāfe aros keskara metesfenifo

(Mt. 12.1-8; Lc. 6.1-5)

23 Jesús aõxõ tāpimisfo fe kani a judeofāfe tenetitīa. Tarepa kakī ãfe inafāfe aros keskara meteskaxõ fikaxõ pinifo.

24 Nāskafaifāfe fariseofāfe ōikakī ato iskafanifo: “Õipo. ¿Afeskakī mī inafāfe na aros keskara metesfekanimē na pena tenetitīa tsõa yonotiroma ixõ Moisés noko yoifnino?” fariseofāfe fanifo.

25 Ato askafaifono Jesús ato kemani: “Akka, ¿a nõko xini Davidõnoa kirika kenenifo keskara mā ōimismamē? ¿David afaa afeska fanimē ãfe inafo feta fonāikōkī?”

26 Nāskakē David Nios kīfiti pexefā mēra ikikaini. Akka nā Nios kīfiti pexefā anoax Abiatar nā ato Nios kīfixomisfāfe ãto xanīfo ini. Akka nā Nios kīfiti pexefā mēranoa David pāa pini a pāa tsõa pishta pifatiromano. Akka nā ato Nios kīfixomisfāfe arese a pāa pimisfo ini. Nāskafekē nā pāa David pini a afe foafori ato pikñi.

27 “A Niospa taefakī feronāfake onifani. Askata teneni. Nā feronāfake Niospa tenemani, pena tenetitīa yonoyamanō.

28 Nāskakē Niosxō ē yoitiro na pena tenetitīa ēmāi xanīfokōixõ afeskaimākai ē yoitiro. Nāskakē ē mato yoi ëfe inafāfe afaa chakafakanima

aros keskara meteskakī pena tenetitīa fonāiki finakōikaxō,” ato Jesús fani.

3

*Feronāfake mēke yōshiya Jesús sharafani
(Mt. 12.9-14; Lc. 6.6-11)*

¹ Jesús anā ikikaini judeofāfe āto ichanāti pexe mēra. Nāno feronāfake mēke yōshiya ini.

² Aas ūnifo, judeofāferi. “Jesús sharafaimākai nō ūnō na pena tenetitīa,” fanifo yōaxikakī.

³ Askata Jesús yoini nā feronāfake mēke yōshiya: “Fininākafata ano nife nakirafe,” fani.

⁴ Askata yorafo yōkani: “¿Afaa nō afeska fatiromē pena tenetitīa? ¿Shara nō atiromē? ¿Chaka nō atiroraka? ¿Nō ifitiromē? ¿Nō retetiroraka?” ixō ato yōkani.

Ato askafaito tsōa kemanima.

⁵ Ato feratexō Jesús ato ūni, yora fetsafoōnoax shināyamaifāfe. Askatari Jesús shināmitsani. Shināmitsaxō yoikī iskafani feronāfake: “Mēshafe,” fani. Askata nikax mēshatani. Mēshatanaino sharatani.

⁶ Askaito ūkani fariseofo ūtifikasiinfo. Tsekefainifo ichanāti pexe anoax. Taefakakī shinānifo: “¿Afeskafaxō na Jesús nō retetiromē?” fanifo. Herodes āfe inafo feta shinānifo.

Yora ichapa ini ūamāfā ano

⁷ Askata Jesús anā kani aōxō tāpimisfo fe ūamāfā kesemē ano. Nāskakē Galilea anoafó yora ichapa rasi fonifo. Jesús chīfafainifo.

⁸ Mā yorafāfe nikakanax fonifo, nā Jesús ato sharafaino nikafaikani fonifo Jesús ari. Judea

anoafori, Tiro yafi Sidón anoafori fonifo. Jesúš ano nokonifo.

⁹“Kayakōi yorafo fei kiki,” ato fani aõxõ tāpimisfo Jesúš. “Ea shoi aki fetirofoki, ea kanõa fexokāfe ē nanenõ,” ato fani.

¹⁰ Jesúš ichapa yora rasi sharafaino, nãskakẽ na yora isinĩ ikani akiki fenifo Jesúš shinãfãikani ramãpaikani ato sharafanõ.

¹¹ Nãskaino a niafaka chakafoyafãfe Jesúš õinifo. Nãskakẽ Jesúš fichikanax feopakefotâñifo Jesúš nãmã. “Jesúš mĩ Niospa Fakelõiki,” niafaka naneafãfe fãsikõi fanifo.

¹² Askata Jesúš ato yoini: “Tsoa yoiyamakãfe ē Niospa Fakelõiki,” ato fani.

*Jesúš aõxõ tāpimisfo doce feronãfake ifini
(Mt. 10.1-4; Lc. 6.12-16)*

¹³ Nãskata Jesúš mächi keya mäpeni. Ari kakĩ aõxõ tāpimisfo ichapa ato kenani ato yoixiki arixõ tāpinõfo. Askata Jesúš ano fonifo aõxõ tāpimisfo.

¹⁴⁻¹⁵ Feronãfake doce faxõ ato ifini, afe rafeafono ato nãchixiki aõnoa ãfe meka shara ato yoitanõfo, nãfãfe yorafo makinoa niafaka yôshi chakafo ato potaxotanõfo. Nãskata nãfo ato aneni, “Êfe meka yoimisfo” ato fakĩ.

¹⁶ Nã tii ato ifipakeni fisti rasi. Taefakĩ Simón ifini. ãfe ane fetsafaxoni, Pedro kenaxiki. Simón ikaino,

¹⁷ Jacobo yafi ãfe onefetsa Juan kenani, ãto apa Zebedeo ini. Jesúš ato ane fetsa kenani Boanerges fakĩ. Nõ askafatiro, “Yora finakõia oa nai tiri ikai keskara” fakĩ.

¹⁸ Askatari Andrés kenani, Felipe ikaino, Bartoloméri ikaino, Mateori ikaino, Tomásri ikaino,

Jacobo fetsari ikaino, Alfeo fake. Askatari Tadeori ikaino, Simón fetsari ikaino. Na Simón nãskara ipaoni nã yora xanífo chakafapaikí, potapaikí fetsafo feta. Mã ato makinoax ota Jesús fe rafeni.

19 Askatari Judas Iscarioteri ifini. Nã Judás Iscariote Jesús fe iyopaoni. Nãskaxõ chipo chakafakí ato achimani Jesús retenõfo. Nã tii Jesús ifini aõxõ tãpimiskõi inõfo.

Yora fetsafäfe, “Jesús niafakaõxõ ato sharafira,” fanifo

(Mt. 12.22-32; Lc. 11.14-23; 12.10)

Nãskata mächifã ariax fotota, ãfe inafo fe ikikaini pexe mëra.

20 Anã yora rasi ichanãfatishoni. Askaito õikí, yora ichapa õikíkakí, pitirofoma inifo.

21 Jesús afe yorafäfe tãpinifo mä pexe mëra kaano fôkaxõ Jesús anoa ifipainifo. Yoiaifäfe nikakakí ifipainifo fôkaxõ Jesús anã shinãsharaima faifäfe.

22 Askatari a Moisés yoikí kirika keneni keskara ato tãpimamisfo Jerusalén anoax Jesús ano feafono ato yoini: “Na Jesús nã niafaka chakafäfe ãto xanífoõxõ nã Beelzebú ãfe shara miniano aõxõ ãto niafaka põtai,” fanifo.

23 Jesús nikakí ato kemani meka fetsafaxõ: “¿Afeskax Satanás ãa potametiromẽ? Ña itiroma.

24 Nãskakéri yorafo paxkanãkanax ãa ranã retenãi keyotirofo. Askatari pexe rasi anoax ãa ranã retenãi keyotirofo. Nãskax isharatirofoma ãa ranã retenãtirofo.

25 Fetsari nã nofe yorafo míshti paxkanãtirofoma. Paxkanãx keyotirofo.

26 Nāskakēri Satanás ãfe inafo fe paxkanātiroma. Paxkanāx keyotiro anā xanīfo itiroma.

27 “Askatari feronāfake mitsisipakōi taefakī metexkere akaxoma tsoa ãfe pexe mēra ikitiroma ãfe afama mīshti fīaxikakī. Nāskarifiakī nō yora nexaxō ãfe afara nō fīatiro keskafakī, nāskarifakī ē Satanás nexaxō Niospa Yōshi Sharaōxō ē Satanás ãfe ina pōtatiro.

28-29 “Chanīma ē mato yoikōi, keyokōi chaka Niospa soaxotiro. Askatari keyokōi meka chakari Niospa soaxotiro. Askafixō fētsa yoixō, ‘Jesús Niospa Yōshi Sharaōxō askara ato sharafatiroma, Satanás ãfe yōshioxō ato sharafai,’ askafaito Niospa ato ãfe chaka soaxotiro, ãto neepakexanō,” ato fani Jesús.

30 Anori yorafāfe yoini: “Jesús yōshi chakaya,” fanifo. Nāskakē Jesús ato yoini Epa Niospa Yōshi Sharaōxō ato sharafai.

*Jesús ōifikani ãfe afanō ãfe extonō fenifo
(Mt. 12.46-50; Lc. 8.19-21)*

31 Jesús ãfe afanō onefetsanō nokonifo a Jesús ano. Mā nokokanax pexe mēra ikinifoma. Xafakā ninifo pexe emāiti. Nānoxō yora fetsa nīchinifo Jesús yoitanōfo.

32 A Jesús foaketifaya kekanax tsaoafāfe yoinifo: “Jesús, mā mī efanō mī extonō nokoafō. Mia yōkakamekani,” fanifo.

33 Askafaifāfe ato Jesús kemani: “Ēfe efanō, ēfe poinō, ē ato fistis shināima. Yora fetsafori ē ato shināi efe yora keskarafo. ¿Tsoamē ēfe efa, ēfe extofori? ¿Mā tāpipaimē tsoamāki ēfe efa, ēfe extofori? ē mato yoinō,” ato fani.

34 Askafaxõ Jesús õini a tsaoafo. Nãskaxõ ato yoini: “Nã ea Ifofaifo, ea nikaifo efe yorafo. Nakña ēfe extofo, ēfe efafo,” nãskafani.

35 “Nã Niospa fichipaiyai mã akaino Niospa mato fichipaiyai keskarifakĩ nã ēfe extofo, ēfe chikofo, ēfe efa keskara,” ato fani Jesús.

4

Jesús ato yoini meka fetsafaxõ fimi exe saamis-noa

(Mt. 13.1-9; Lc. 8.4-8)

1 Nãskata anã Jesús ato tãpimani ïa kesemẽxõ. Nãskakẽ yora ichapa ichanãnifo Jesús ano. Nãskaifono Jesús kanõa ïa ketokonõ rakano aõ naneinikafanax tsaoni. Akka yorafo ïa ketokonõ tsaonifo.

2 Nãskaxõ Jesús ato tãpimani afama míshti meka fetsafaxõ. Ato yoikĩ iskafani:

3 “Ea nikakäfe ē mato yoinõ,” Jesús ato fani. “Feronäfake fistichi fimi exe saafoni ãfe nõxati mëra kẽchoxõ fokĩ.

4 Fimi exe saafoikaino ranãri fai nẽxpakãa pakeaino a kachikirixori peyafäfe pini.

5 Nãskata fimi exe ranãri makexfoki pakei fetseni mai shara anomá. Nãskakẽ samamakõi fimi exe foaipaini.

6 Akka mã foaipaiyaito xinã namani, yosipanã, ãfe tapokairoko mai mëra kasharakẽ. Foaikax, samama nani xinã tsasifaano.

7 Akka ranãri fimi exe moxafo mëra pakeni. Nãskakẽ moxafo foaikĩ namani. Nãskakẽ fimi exe foaikax fimi yamax nani.

8 Akka fimi exe ranãri mai shara ano pakeni. Nãskax foaisharax fimi ichapayakõi ini. Fetsa

treinta fimiya ini. Fetsa sesenta fimiya ini. Fetsari cien fimiya ini.”

⁹ Nāskaxō Jesús ato yoini: “Mā pachoyakī ea nikasharakōikāfe,” ato fani.

Meka fetsafaxō yorafo yoixō a aõxō tāpimisfo xafakīakōi ato yoini

(Mt. 13.10-17; Lc. 8.9-10)

¹⁰ Mā yora ichapa rasi foaifono Jesús ares nēteni, akka nā foafāfema a aõxō tāpimisfo docefo fe nēteafāfe yōkanifo. “¿Afaa mī noko yoipaiamē meka fetsafaxō?” faifono,

¹¹⁻¹² Jesús ato kemani, “Epa Niospa a ika anoxō afe yorafo ato īkināi afe keskaramākī ē mato xafakīa yoinō. Akka fetsafo meka fetsafaxō ē ato yoiaki. Akka ūifikakī tāpikanima nikafikakīri nikasharakanima. Nios Ifofakaspakani. Nāskakē Niospari ato chaka soaxotiroma.”

Jesús meka fetsafaxō fimi exe saamisnoa ato yoini ato tāpimasharakōixiki

(Mt. 13.18-23; Lc. 8.11-15)

¹³ Nāskata ato yoini: “¿Nā ē ato meka fetsafaxō yoiai mā tāpiamamē? Akka, ¿afeskakī fētsa nikatiromē?

¹⁴ Nā fimi exe fanamis, nā Niospa meka yoimis keskara.

¹⁵ Akka ranāri yora fetsafo fimi exe fai nēxpakīa pakea keskarao Niospa meka nikafikani. Akka Niospa meka mā nikafiaifono Satanás ato xītitiro peyafāfe fimi exe pitiro keskafakī.

¹⁶ Fetsafo nā fimi exe tokirifo mēra pakeax foaipaiyai keskarao. Niospa meka nikai akiki inimakōikī nikayotiro.

17 Akka nā fimi exe foaikax āfe tapo mai mēra ikikēma xinī namatiro keskafakī. Nāskarifakī fētsa taeafakī Niospa meka nikai inimayotiro. Akka afara chaka nokoaino anā inimatiroma anā Nios Ifofatiroma, Niospa meka anā āfe shinā mēra nanekema.

18-19 Akka atiri fimi exe moxafo mēranoax foaikax yositiroma keskarafo. Nāskariatirofo Niospa meka shara nikasharakanaxma. Akka fētsa afarafo shinākī āfe shinā mēraxon shināchakakōitiro. Nāskaxō kori ichapakōi noikī, ‘E kori ichapayax ē inimakōitiro,’ ixō shinākī Niospa meka anā shināima. Nāskakē Niospa meka nikafikī afara fetsafo shināino afaa Niospa axotiroma.

20 Akka atiri fimi exe mai shara anoax foaikax fimi ichaya ini. Āfe fimi treinta ini, fetsari afe fimi sesenta ini, fetsari āfe fimi cien ini. Nāskafakīri fētsa Niospa meka nikakōikī nikasharakōitiro. Akka fētsa Niospa meka nikakōisharakī nā fimi exe treinta keskara itiro, fetsari nikasharakōikī nā fimi exe sesenta keskara itiro, fētsari nikasharakōikī nā fimi exe cien keskara itiro,” ixō Jesús ato yoini.

*Meka fetsafaxō rāpariki Jesús aōxō tāpimisfo yoini
(Lc. 8.16-18)*

21 Nāskatari ato yoini. “Akka tsōa rāpari otaxō kafo mēra nanetiroma, askatari a īka nāmā tsāotiroma chaikairoko chaxanō. Akka nō rāpari fomākīa tsāofaano chai chaxatiro. Nāskakē ūisharakōitirofo.

22 Nāskarifiakī nō afaa pishta onetiroma, nō onefiano keyokōichi tāpitirofo. Nāskarifiakī a fomāyomisfo Niospa xafakī faxii.

23 Mā pachoyakī ea nikasharakōikāfe,” ixō Jesús ato yoini.

24 Nāskaxō anā ato yoini. “Nikakapo, ē mato yoinō. Akka a ea nikakī finasharakōiai, Niospa tāpimasharakōi.

25 Akka nā tāpia nā Epa Niospa tāpimakī finasharakōi. Akka fetsa ē tāpisharakōia ifiaxō nikamiskēma, askara yora nā tāpia pishta Niospa anā fīatiro,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús meka fetsafaxō yoini, fimi exe yositiroōnoa

26-29 Nāskata Jesús anā ato yoini. “Epa Nios xanīfāfe noko ūkinā iskaraki. Nā feronāfāke fimi exe mai shara ano fana keskaraki. Mā fanax oxatiro fakishi, akka penata yonotiro. Nāskakē ifāfe ūiyamaino ares fimi exe yositiro. Nāskakē mai mēranoax fimi exe āfe tapo foaikax yositiro. Mā yosiax efapa itiro, nāskata chipo fimitiro. Nāskata mā fana fimi pachiano, ifāfe topitiro māmāi pachiano,” ixō Jesús ato yoini.

Mostaza exeōnoa yoikī meka fetsafaxō Jesús ato tāpimani

(Mt. 13.31-32; Lc. 13.18-19)

30 Askata anā Jesús ato yoini iskafakī: “Afe keskaramākī Nios xanīfāfe noko ūkinā ē mato yoinō.

31 Nā mostaza exe yōra āfe tarepa fanatiro. Akka nā fimi exe pishtakōi fetsafo keskerama.

32 Akka nā fimi exe fanax, mā yosiax efapakōi itiro fana fetsafo keskarama. Nāskakē mā tesh-papafai fetseano peyafāfe āfe teshpafo ano naa

fatiro. Nāskarifiakī taefakī ichapatoma Nios Ifofay-otirofo. Akka chipo ichapafāfe Ifofakōitirofo,” ixō Jesús ato yoini.

Afama mīshikiri yoikī meka fetsafaxō Jesús ato yoipaoni

(Mt. 13.34-35)

³³ Nāskatari meka fetsafaxō Jesús ato tāpimani Niospa meka shara keyokōi tāpikanimākai.

³⁴ Akka meka fetsafaxō Jesús mēxotaima ato yoipaoni. Akka nā aōxō tāpimisfo xafakīakōi ato yoipaoni.

Jesús nefē yafī ūamāfā poo iki meseniaito nishpafani

(Mt. 8.23-27; Lc. 8.22-25)

³⁵ Mā yātapakeaino nā pena fisti Jesús aōxō tāpimisfo yoini: “Nō okiri ūamāfā pokefainikanō, fokāfe,” ato fani.

³⁶ Nāskata nāno yorafo nīchifainifo, Jesús iyoiifikakī. Nāskakanax kanoānāfā mēra nanefainifo. Mā foaifono kanōanāfā fētsari fokākī yorafāfe ato chīfafainifo.

³⁷ Ūamāfā pokefainaifono nāno atoki nēfefākōi nokoni. Atoki nēfefākōiaino ūamāfā pooiyanā kanōanāfā faka fospikōini.

³⁸ Akka Jesús oxano kanōanāfā chipo kamaki rakax, āfe tēkesati kamaki tēkesameax. Oxakē aōxō tāpimisfāfe mōinifo iskafayanā: “¿Ifo, mī noko shināimamē mā nō ūsaikai?” faifono,

³⁹ Jesús fininīkafāta, “Nēfe, nishpafe,” fata, “Ūamā nishpafe,” fani.

Nāskafaino nefē nishpani anā feroinima ūa fe nefē.

40 Nāskata chipo Jesús aõxõ tāpimisfo yoini. “¿Afeskai mā rateimē? ¿Mā ea chanīmara fasharamamē?” ato fani.

41 Ato askafaino, akka aõxõ tāpimisfo ratekōiyanā ãa ranā yoinānifo iskakani: “¡Kee! ¿Na feronāfake afe keskaramē na nefe feta īamāfānē ato yoiaito nikaifo?” ikanax yoinānifo.

5

Gadara anoxõ Jesús feronāfake makinoa niafaka rasi potani

(Mt. 8.28-34; Lc. 8.26-39)

1 Nāskata okiri īamāfā pokefaikanax nokonifo, Gadara mai ano.

2 Nāskata Jesús kanōanāfā makinoax fotopakekafanaino, nā feronāfake niafaka yōshi chaka nanea nāno akiki oni. Nā feronāfake nā maiafo kinīfā mēranoax oni.

3 Mai kinīfā mēra ipaoni. Tsōa nexatiroma ipaoni kaninānā nexafiaifono.

4 Akka mēxotaima kaninānā otexkere ata metexkere ata fafiaifono, kaninā tesa tesa aki fet-sapaoni. Tsōakai afeska fatiroma ipaoni.

5 Nāskata penata kafāsata fakishchāiri kafāsapaoni, māchifā ariri māpepaoni maiafo anori kinīfā mēra kapaoni. Nāskata fiisiyanā tokirinī ãa tsakamepaoni.

6 Akka chai ixõ Jesús fichiax, akiki farekeker-anax aõ ferotaifi ratokonõ mai chachipakefofāni.

7-8 Fāsikōi yoini fiisiyanā. “¡Ea afeska faya-mafe, Jesús! Mī Nios Sharapa Fakekī, ē mia yoi Niospa mia ōi kiki ea omiskōimayamafe,” fani. Nāskai mekani, akka Jesúsmāi iskafakī yoiano:

“Niafaka yōshi chakata, na feronāfake makinoax tsekekaitāfe,” māmāi faano.

⁹ Askafaito Jesús yōkani: “¿Mī afe anemē?” faito, nāato kemani: “Ēfe ane Legión nōmāi ichapax,” fani.

¹⁰ Nāskaxō nā nīafaka Jesús yoini iskafakī: “Mai fetsa ari noko nīchiyamape,” fani.

¹¹ Akka nā chaima māchifā mānānēxō kochifāfe pinifo.

¹² Nāskakē niafaka yōshi chakafāfe iskafanifo: “Kochifo mēra noho nīchife, kochifo mēra nō ikinō,” faifono,

¹³ kochifo mēra Jesús ato nīchini. Nāskakē niafaka yōshi chakafo feronāfake makinoax tsekekainax kochifo mēra iki fetseni. Nā niafaka chakafo dos mil ini. Nā niafakafo kochifo mēra ikiano kochifo ichoax māfāfā ariax īamāfā mēra keyopakeax āsai fetsenifo.

¹⁴ Askaito ūikani nā kochifo kexeafo ichoi fetsenifo. Mā fokaxō a pexe rasi anoafō ato yoinifo, a pexe rasi pasotai ikafori ato yoinifo nā ūiafo keskara. Ato askafakī yoiaifono nikakani yōrafā rasi fenifo kochifo āsaito ūipaikani.

¹⁵ Mā nokokaxō ūiafo nā feronāfake tsaoa ini rapati shara safeax, mā shināsharai a makinoax mā niafaka yōshi chaka tsekeano. Nāskaito ūikani yōrafā rasi ratei fetsenifo.

¹⁶ Nā Jesús niafakafo kochifo mēranoa potaito ūikaxō ātō kaifo yoifokani fonifo.

¹⁷ Nāskakē yorafāfe yoinifo iskafakakī: “Jesús, nonoax katāfe, nō mia ūipaimakai,” fanifo.

¹⁸ Mā Jesús kanōanāfā mēra naneinākafanaino, nā feronāfake niafakaya ikato, “Ēri mefe kapai,” fani.

19 Nāskafaino, “Maa, mī efe katiroma. Mī pexe ano katāfe. Mī kaifofo fe kaxō mefe yorafo ato yoitāfe a nōko Ifāfe mia sharafa, mīo noikī mia sharafaki,” ixō Jesús yoini.

20 Askafaito nikafaini nā feronāfake kani. Kaxō nā pexe rasi anoafō ato yoini, nā Decápolis anoafō nā Jesús sharafaa keskara. “Aira, nikakapo, ¿afeskax sharamē?” iki fetsenifo.

*Jairo fake xotofake mā nakē Jesús otofani.
Askatari kēromāri Jesús rapati mēeax sharani
(Mt. 9.18-26; Lc. 8.40-56)*

21 Askafata Jesús mā kanōanāfānē īamāfā pokeferani oano yōrafā rasi ano ichanānifo. Akka Jesús īamāfā ketokonō nēteni.

22 Akka nāno nā ichanāti pexe anoa xanīfo fisti akiki oni, āfe ane Jairo. Jesús fichiax a nāmā feopakekafani.

23 Nāskaxō yoini iskafakī: “Mā ēfe fake xotofake nai kiki. Mī mēkemā ea rāmāxoniyofe, sharax ninō,” ixō yoiaino,

24 Jesús afe kani, yōrafā rasiri afe fonifo. Afe fokakī shoiakī fetsanifo.

25 Nā yōrafā rasi mēra kēro fisti ato fe kani, doce xinia aka ini isinī iki, imi nesemísma ini.

26 Omiskōitiani sharapai notorofo mēra katiani, mā kori potakī mitotiani ini. Tsōa pishta sharafatiroma ini, askatamaroko isinī iki finakōini.

27-28 Nā kēromā Jesúsnoa yoiaifāfe nikani. Nāskakē yōrafā rasi foaifono ato acho kaxō āfe tari kexa ramākani. “Ē āfe tari kexa ramākax ē sharatiroraka,” ixō āfe õiti mēraxō shināni.

29 Nāskaxō ãfe tari kexa ramākaxō meeа ãfe imi koshikōi nesetani. Nāskaxō ãfe yora meeа mā sharakōia meeni.

30 Jesús mā tāpixō ãfe sharaõnoax nā kēro mā sharano, yōrafā rasi mēra fesoakekafā ato yōkani: “¿Tsōa ea tari ramākamē?” ato faito,

31 a aõxō tāpimisfāfe yoinifo iskafakakī: “¿Mī meimamē yorafāfe mia shoiakefetsakaxō mia pitsikinaifāfe? ¿Afeskakī mī noko yōkaimē tsōa ea ramāmē?” ixō fanifo.

32 Askafaifono Jesús aa kemataima õiakeni, tāpixiki tsōa ramāmākī.

33 Nāskaino nā kēromā ratei choayanā a sharafaa mā tāpixō, akiki kaxō ratokonō mai chachipakefofā yoini: “Ê mia tari kexa ramākax mē shara,” ixō yoita a isinī itianiri yoini.

34 Nāskafaito Jesús yoini: “Yōxashta, mā mī shara ea chanīmara faax. Nāskakē tanaima katāfe a mī isinī imis mā mī sharaki,” fani.

35 Jesús mekai xateamano nā xanīfo Jairo pexe anoax fetsafo akiki fēkaxō yoifekani fenifo. Iskafakī yoinifo: “Mā mī fake naaki anā nōko Ifo fekaxtefayamafe,” faifono,

36 akka Jesús ato nikakima, iskafakī nā xanīfo Jairo yoini: “Ratekima, ea chanīmara fafe,” ixō yoini.

37 Nāskaxō Jesús, “Tsoa nofe kaima kiki,” ato fani. Pedro iyota, Santiago iyota, ãfe exto Juan iyota ato fani.

38 Nāskata mā Jairo pexe ano nokokaxō õiafo yorafo oiakani fiisinifo nā fake xotofake manokani mā naano.

39 Nāskata pexe mēra ikikaixō ato yoini iskafakī: “¿Afeskai mā oiai fiisikimē? Na fakekai nakeroko oxanō,” ato fani.

40 Ato askafaito yorafāfe Jesús ōsaketsanifo. Askafaifono pexe xaki mēranoa keyokōi Jesús ato kāimani. Nāskaxō apa yafi afa iyoni, a afe foafori afe fonifo. Nāskakanax nā fake xotofake raka ano ikifainifo.

41 Nāskata Jesús mēkemā mētsoinīfōfā yoini: “Xotofakeshta, ē mia yoikai fininīkafāfe,” faino,

42 koshikōi fininīkafāni, nā xotofake doce xinia aka ini. Mā fininākafānax kani. Nāskaito ūikanī yorafo ratei fetsenifo. “¡Kee, ūikapo! ¿Afeskaxō otofamē?” fanifo.

43 Nāskaxō Jesús ato yoini: “Mā tsoa yoiki na fake xotofake nakē ē otofakī,” ato fani. Nāskaxō, “Pimakāfe na fake xotofake,” ato fani.

6

Jesús Nazarete anoxō nikakaspanifo (Mt. 13.53-58; Lc. 4.16-30)

1 Nāskata Jesús nānoax kani āfe maikōi ano. A aoxō tāpimisfori afe fonifo.

2 Nāskata pena tenetitīa ichanāti pexe mēraxō ato yoikī taefani. Anoxō Jesús ato yoiaito nikakani yorafo āa ranā yoinākani iskanifo: “Aira nikakapo, ¿Fanīxō iskara tāpikī finakōiamē? Tāpikī finakōixō afama mīshtifo fai tsōa atiroma keskafai,” ikanax āa ranā yoinānifo.

3 “¿Akka namamē a mīsa famis? María fake Santiagonō Joséñō Judasnō Simónnō āto ochi. ¿Akka mā ūimamē afe chikofori nono nofe ikafo? Nāskakē nō nikapaiyaitoroko,” fanifo.

⁴ Askafaifono Jesú斯 ato yoini iskafakī: “Na mai tio anoxō a Niospa meka yoimis nikakōitirofo aōnoa yoisharakōyanā. Akka āfe maikōi anoxō nikatirofoma, āfe kaifofo feta afe yorakōifāfe.”

⁵ Nāskakē arixō afama mīshti fapaifikī anima. Akka a isinī ikaifo fisti rasi ato ramāino sharai fetsenifo.

⁶ Nāskata Jesú斯 shināni: “¿Afeskakī ea chanīmara fakanimamē?” ixō tsōa nikayamaino. Nāskakē pexe rasi chaima ano Jesú斯 kafāsani ato tāpimafofāsafai.

Jesú斯 aōxō tāpimisfo nīchini Nios Xanīfoōnoa ato yoitanōfo

(Mt. 10.5-15; Lc. 9.1-6)

⁷ Nāskata aōxō tāpimisfo doce kenani. Ato kenaino akiki feafono rafe rasi faxō ato nīchini: “Eōxō niafaka yōshi chakafo ato makinoa pōtatakāfe,” ixō ato yoini.

⁸ Nāskaxō anā ato yoini: “Fāi kakī, mā afaa fokiki, akka māto mēsteti fisti mā fotiro. Māto pishari mā fokiki a mā piairi mā fokiki māto koriri mā fokiki.

⁹ Nāskax fotakāfe māto sapato fistiya, māto rapati fetsari mā fokiki.”

¹⁰ Nāskaxō ato yoini: “Mā pexe fetsa mēra ikiax nānō nētekāfe, nā mā anoax kaitīa.

¹¹ Akka fatora pexe rasi anoxō mato ifikaspayanā mato nikakaspaifono anoax tsekekāfe māto taekinoa mapo taa taa ayanā. Mā askafaino tāpinōfo Nios atoki inimayamaino. Ě mato parakima yoi. Nā pexe rasi Sodoma anoaflo feta Gomorra anoafāfe afara chakakōi fapaonifo. Nāskakē Niospa nā ato omiskōimanaitīa

ato omiskōimaxii. Akka nā mato nikakaspaifo nāfo ato omiskōimaki finakōixii,” ixō Jesús ato yoini.

¹² Nāskakē Jesúsxō tāpimisfo anoax fonifo yorafō yoifokani. “Māto chaka xatekaxō Nios Ifofakāfe,” ato fayanā.

¹³ Ato makinoa ichapa niafaka chakafo potanifo. A isinī ikaifoya ato sharafayanā xiniyaxō ato māmāyanā.

*Juan Maotista nani
(Mt. 14.1-12; Lc. 9.7-9)*

¹⁴ Xanīfo Herodes nikani Jesúsnoa yoiaifono aōnoa fanīma mīshтиxō yoifofāsafaifono. Nāskakē Herodes shinākī iskafani: “Mā Juan Maotista otoita, nāskakē āfe sharaōxō ato sharafai,” ixō shināni.

¹⁵ Akka fetsafāfe yoikī iskafanifo: “Nā ato Niospa meka yoimis Elíaskīa,” faifono, fetsafāferi yoikī iskafanifo: “Nato Niospa meka ato yoimis, nā afetīama Niospa meka ato yoipaonifo keskafakī,” ixō yoiaifono.

¹⁶ Nāskafakī yoiaifāfe nikai Herodes iskani: “Nākīa Juan, mē ato textemafaitano mā anā otoa,” ixō shināni.

¹⁷ Herodes Juan reteyoamano yoikī iskafani: “Mī exto āfi fīayamafe,” faito nikakī, Herodes akiki ūitifishkiki āfe sorarofo yoini achikaxō metexkere akaxō karaxa mēra ikimanōfo. Akka nā Herodías Felipe āfe āfi ini, nā Felipe Herodes āfe exto ini. Akka nā Herodes Herodías fe fīanāni.

¹⁸ Akka Juan Herodes yoini: “Na mī exto āfi mī fīatiroma,” ixō yoiaino,

¹⁹ nāskakē Herodías Juan noikaspakōikī retepaini. Akka retepaifikī retetiroma ini.

20 Akka Herodes Juanki rateni māmāi tāpiax Juanmāi feronāfake sharakōikē Nios Ifofasharakōia. Nāskakē kexesharakōini. Nāskakē āfe āfinī noikaspafiaito nikafikī, “¿E afeskaimē?” ixō shināta, Herodes Juan nikakōini.

21 Akka Herodías mā ato Juan retematiro ini, Herodes āfe cumpleaños ikaino. Nāskakē Herodes fista akī afe xanīfofoya soraro xanīfofoya Galilea anoa xanīfofori ato ichanāfani.

22 Nāskafono Herodías fake xomaya fista ikaino ikikainax ares yorafāfe ūinōfo mairani. Mairaito ūikī Herodes inimani, a afeta piaifori inimanifo askafanifo. Nāskakē nā xanīfāfe nā fake xomaya iskafani: “Ea yōkafe a mī fichipaiyai, ē mia mininō,” fani.

23 “Mā na yorafāfe ūikani ē mia pāraima a mī fichipaiyai keskara ea yōkafe ē mia mininō,” ixō yoini.

24 Askafaino nā xomaya kāikaixō afa yoini iskafakī: “¿E afaa xanīfo yōkatironē?” faito āfa kemakī iskafani: “Juan textexō ea āfe mapo ināfe fafe,” fani.

25 Nāskata nā xomaya anā ikikaixō xanīfo yoini iskafakī: “Iskaratā sapaki rātaxō Juan Maotista textexō ea āfe mapo ināfe,” fani.

26 Askafaito nikai xanīfo shināmitsakōini, Juan shināi. “Akka na yorafāfe nikaifono mē na kēro xomaya yoia. Nāskakē ē ato Juan textemapaiyamafikī ē ato textemani,” ixō shināni.

27 Nāskakē āfe soraro nīchini, Juan textexō āfe mapo fixotanō.

28 Nāskakē soraro karaxa mēra kaxō, Juan tex-texō ãfe mapo sapaki feni. Nāskaxō nā kēro xo-maya ināno, nāatori ãfe af a ināni.

29 Nāskakē Juan ãfe inafãfe nikanifo mā textea-fono. Nāskakē ãfe yora fonifo maifaxikakī.

*Jesús cinco mil feronãfakefo ato pimani
(Mt. 14.13-21; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)*

30 Mā askano a aõnoa yoimisfãfe afe ichanãkaxō yoinifo a atanaifo keskara ato tāpimayanā.

31 Askafaifãfe nikakī Jesús ato yoini: “Niri fekãfe tsōa istoma ano nores kaxō nō teneyonō,” ato fani. Yorafo mēxotaima atoki feaifono, nāskakē pitiro-foma inifo.

32 Nāskakē Jesús aõxō tāpimisfo fe kanõanãfānē tsōa istoma ano kani.

33 Akka mā fökaxō yorafãfe Jesús kaito õikakī tāpinifo. Nāskakē nā pexe rasi anoafō nā aõxō tāpimisfo fe kai ari ichonifo. Jesús aõxō tāpimisfo fe nokoamatai nokoi taenifo.

34 Mā nokoax Jesús kanõanãfā makinoax fotopakekafā õia yõrafā rasi õini. Ato fichixō ato shinãkōini, nā oa ovejafo ifomais keskara ato õikī. Nāskaxō afama míshtifo ato yoisharakōini.

35-36 Nāskakē mā yātapakeaino aõxō tāpimisfo akiki fökaxō yoinifo: “Mā yātapakei kiki nono tsoa ika-makī. Na yorafo nīchife pexe rasi ari yafi a pexe pasotai ikafo ari fokaxō a piaifo fitanõfo,” faifono, akka Jesús ato kemani:

37 “Askakakīma māroko ato pimakãfe,” ato faito, kemanifo iskafakakī: “¿Mī shinãimē na yorafo pi-maxiki kaxō a piaifo dos cientos kori exenē pāa nō ato fixotanō?” faifono,

38 Jesús ato yoini: “¿Afe tii mā pāayamē? Fokaxō ōiyotakāpo,” ato faito, mā fokaxō ōitakakī yoinifo iskafakakī: “Nāno cinco pāa yafi foe rafes,” fanifo.

39 Nāskakē ato yoini: “Ichanāfaxō na yorafo yoikāfe fasi ano tsaonōfo,” ato fani.

40 Ato yoikī askafaifono keyokōi tsaoi fetsenifo, fetsa ano cien ini, fetsa ano cincuenta ini.

41 Nāskata Jesús cinco pāa yafi foe rafe tso-mainīfōfā, nai foisnīfōfā Apa Nios aicho fani. Nāskata mā pāa kaxkeketsaxō aōxō tāpimisfo ināni, yorafori ato inānōfo. Askatari foe raferi keyokōi ato inānifo pinōfo.

42 Nāskakē mā keyokōichi pikanax māyakōinifo.

43 Nāskakē a chetefaafo pāa yafi foe doce fēta fospikōiya ini.

44 A cinco pāa piaifo cinco mil feronāfakesfos info.

*Jesús īamāfā femākīa kani
(Mt. 14.22-27; Jn. 6.16-21)*

45 Mā yorafo pimata Jesús aōxō tāpimisfo yoini iskafakī: “Kanōanāfānē nanekāfe okiri īamāfā pokefaitaxikāki Betsaida ano rekē nokotaxikakī. ē fenakaimakai, ē na yorafo nīchyonō,” ixō ato yoini.

46 Mā yorafo nīchita māchi keya ari arese kani arixō Apa Nios kīfikai.

47 Mā fakishaino īamāfā nakirafe kanōanāfā ini. Akka Jesús kanima, ares fisti nēteni.

48 Jesús ūini aōxō tāpimisfāfe tōfeaifāfe nēfefanē ato katima faino īamāfā pooiki mesenikōiaino, mā penaino. Nāskakē Jesús atoki kani īamāfā femākīa. Akka īamāfā femākīa kakī oa ato finōfainai keskara ini.

49-50 Žamāfā femākīa kaito ōikakī niafakara ixō shinākani. Tai tai inifo. Nāskakē keyokōichi ōikani rateaifono. Akka Jesús ato yoini iskafakī: “¿Afeskai mā rateimē? Ÿki rateyamakāfe,” ato fani.

51 Nāskata kanōanāfā mēra naneinākafā, nēfefā nishpafani. Nēfefā nishpafaito ōikakī a aõxō tāpimisfāfe, “¡Kee! ¿Afeskaxō nēfefā nishpafaimē?” fanifo.

52 Akka Jesúsnoa tāpiyonifoma, Jesús afama mīshti fatiroxakī cinco pāa cinco mil feronāfakefo ato pimafuitano. Niospa Fake fiano ãto õiti mēraxō tsōa shinānima, tāpiyonifoma.

Jesús Genesaret anoafو a isinī ikaifo ato sharafani

(Mt. 14.34-36)

53 Jesús aõxō tāpimisfo feta Žamāfā pokefainax Genesaret mai ano nokoni. Nāno Žamāfā ketokonō kanōanāfā nexanifo.

54 Nā kanōanāfā mēranoax fotopakefofānaifono, yorafāfe tāpinifo.

55 Mā tāpikanax pexe rasi pasotai ichoi fetsenifo. Nāskakaxō a isinī ikaifo, rātati kamaki rātakaxō ato efenifo Jesús ano.

56 Nā Jesús kai ari fanīma mīshtixō, a isinī ikaifo fai nēxpakīa ato rātanifo. Nāfāfe, “Noko ramāmafe nō mia tari kexa ramākanō,” fanifo. Nā ramāifo tii sharai fetsenifo.

Jesús ato yoini afeskai yorafo chakafomakī
(Mt. 15.1-20)

1 Nāskata fariseofo fe a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo Jerusalén anoax Jesús ano fenifo.

2-3 Nāfāfe ñinifo Jesúsxō tāpimisfāfe mechokomexoma piaifāfe, a āto xinifāfe yoinifo keskayamafono. Nāskakē ato mekafanifo. Akka fariseofāfe keyokōi judeofo āto xinifāfe yoipaoni keskapaonifo. Piamax taeyoi mechomepaonifo chipo pixakakī.

4 Akka a afarafo ato miniaifo anoax fekanax, a ato xinifāfe yoinifo keskai mechokomekaxoma pitirofoma. Āto xinifāfe afarafo feyafapaonifo keskai nāfori askapainifo. Āto kechofoya, āto jarafoya āto ochamefetifoya, āto rakoti chokapaonifo āto xinifāfe apaonifo keskara.

5 Nāskakē fariseofo feta a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe Jesús yōkanifo: “¿Afeskakī na mīõxō tāpimisfāfe a nōko xinifāfe yoinifo keskara nikakanimamē na mechokomexoma piaifofaifāfe?”

6-7 Jesús ato kemani iskafakī: “Nā Niospa meka yoimisto Isaías matoõnoa yoini iskafakī:

Na yorafāfe afaa tāpiafoma ato separepaimisfo.

Na yorafāfe eõnoa yoisharafikakī, akka āto õiti mēraxō ea shināsharafoma. Āakōi ichanākanax fanāikani ea kīfiyanā. A yorafo tāpimanaifo keskarakai ēfe mekama. Āakōi shinākaxō ato yoikani,

ixō Isaías Niospa meka keneni.

8 Nāskakē a Niospa yoini keskara mā shinākima, a māto xinifāfe yoini keskara mā shināmis.

9 “Nā mā shināpaiyai keskara fisti mā shināpai.

Nāskakē a Niospa mato yoini keskara mā anā nikapaima.

10 Akka Moisés yoini iskafakī: ‘Māto epa yafi māto efa nikasharakāfe. Akka a āto apa yafi āto afa chakafaifo ato retekāfe,’ ixō yoini.

11-12 Anori kenekī yoifinino, akka mā yoikī iskafamis: ‘Feronāfāke āfe apa yafi āfe afa yoikī iskafatiro: “Ē mato afaa inātiroma, nā īfenāfo mē Nios inākī ixō yoitirofo,”’ mā famis. Nāskata a Niospa yoini anori mā ato yoimisma māto epa yafi māto efa kexeshakāfe ifiano. Akka mā ato yoimis iskafakī: ‘Anā māto epa yafi māto efa mā afaa inātiroma,’ ixō mā ato yoimis. Na shara.

13 Nāskakē a Niospa yoini anori yoitama, a māto xinifāfe yoipaonifo anori fisti mā ato yoimis. Nāskaxō afara fetsafo mā famis, Niospa mekakōi mā yoimisma,” ixō Jesús ato yoini.

14 Nāskaxō Jesús yorafo kenaxō ato yoini iskafakī: “Keyokōichi ea nikasharakōikāfe tāpisharakōixikakī ē mato yoinō.

15 Nā nō piaitokai noko chakana fatiroma, akka nōko shinā mēraxō nō afara chakafo shināito noko chakanafatiro.

16 Mā pachoyakī nikasharakāfe,” ato fani.

17 Nāskata Jesús yorafo nīchifaini pexe mēra ikini, nānoxō a aōxō tāpimisfāfe yōkanifo: “A mī yorafo yoia keskara nokori yoife nō tāpinō,” faifono, ato yoikī iskafani:

18 “¿Afeskakī māri mā nikasharaimamē? ¿Mā tāpiamamē afara nō piai nōko xaki mēraxō noko chakafatiroma?

19 Akka a nō piai nōko ōiti mēra kaima, nōko āto mēra kai, mā nōko āto mēranoax payokomeano

chipo nō aya safatiro.”

“Akka a nō piai chakama, keyokōi shara,” ixō ato yoini.

²⁰ Nāskaxō anā ato yoini: “Akka māto shināmā shināxō mā afarafo chakafatiro.

²¹⁻²² Nāskakē āto shinā mēraxyō shinākakī, yorafāfe afara chakafo shināmisfo. Feronāfakefāfe āto āfima chotaifono, kērofāferi āto fenema chotamamisfo. Nāskata yometsokata, ato retemisfo. Askatari kēro fetsafo kaxefakāta, fetsafo chakafakī, mekafakāta; afara fetsafo chakafakāta, ato pārakāta, a afara apaiyaifo fisti akāta, a fetsafāfe fiaiti fipaikāta, ãa chanikāta, ãa kakapaikāta, askatari shināsharamisfoma.

²³ Nā afara chakafo āto shinā mēraxyō shināifo keskafakī nāato ato chakafaxii,” ixō ato yoini.

*Xotofake judeoyamafixō Jesús chanīmara fakōini
(Mt. 15.21-28)*

²⁴ Nāskata nānoax pexe rasi Tiro ano Jesús kani. Mā kaax pexe fetsa mēra ikini, ano ikikē tsōa tāpiamanō. Akka nāno ikiax onetiroma ini.

²⁵ Nānoa koshikōi tāpinifo, nāskakē nā fake xotofake niafaka naneato āfe afa Jesús ano kaxō a nāmā ratokonō mai chachipakefofāni.

²⁶ Nā kēro xoko fetsa Sirofenicia mai anoa ini. Nāskakē Jesús ano kani. Kaxō yoikai iskafakī: “Ēfe fake xotofake makinoa niafaka yōshi chaka potaxōfe,” fani.

²⁷ Askafafiaito nikakī Jesús yoini iskafakī: “Āa fakefāfe pikī taefayonōfo. Enefe, a fakefāfe piai fiaxō nō paxta inā, askarakai sharamaki,” faito,

²⁸ nā kēromā kemani iskafakī: “Ēje Ifo, a mī ea yoiai keskara mē nikai. Akka paxtafāfe pitirofo a

fakefāfe piai ãfe potofo mīsa nāmā keyo pakeaito,” faito,

²⁹ Jesús yoini iskafakī: “Chanīma, mī ea kemasharakōia. Nāskakē mā mī katiro, mī fake xotofake makinoax mā niafaka yōshi chaka mā tsekeaki,” fani.

³⁰ Nā kēro mā ãfe pexe ano nokoxō ñia ãfe fake xotofake raka ini, a makinoax mā niafaka tsekeano.

Jesús feronāfake pāstokōi ita mekamisma sharafani

³¹ Jesús Tiro mai anoax tsekekainikakī, Sidón yafi pexe rasi Decápolis finōfaini kaax, Galilea īamāfā kesemē nokoni.

³² Nāno yorafāfe feronāfake mekamisma ita pāstokōi iyonifo. Mā iyokaxō yoinifo iskafakakī: “Mī mīfi māmāfe nikamismaki pāstokī,” faifono,

³³ Jesús a fisti ori iyoni, yorafo makinoa. Nāskaxō ãfe mīfi ãfe pacho kini mēra meeini. Askafatari ãfe mifikasi kemo mechota ãfe ana ramākani.

³⁴ Nāskafata nai foisnīfōfā xakaita yoini iskafakī: “Efata,” fakī. (Akka nōko mekapa nō yoimis iskafakī: “Papeita nikasharafe,” faki.)

³⁵ Nāskafaino, nā pāsto ãfe pācho nikasharakōini. Ñafe anari sharakōitani, nāskax meka sharakōini.

³⁶ Nāskafata, “Mā tsoa yoiki,” Jesús ato fafaino, askatamaroko ato yoikī finakōifofāsa fanifo.

³⁷ Nāskakē, “¡Kee, ñikapo! ¿Afeskaxō iskara sharafaimē?” ikata iskafakī yoinifo: “A pastofo ato sharafaino mā nikakani, a mekamisfomari mā ato sharafaino mā mekakani,” ikanax yoinānifo.

8

*Jesús cuatro mil feronāfakē pimani
(Mt. 15.32-39)*

¹ Nāskata pena fetsa yorafā rasi anā Jesúski fenifo āfe meka nikai fekani. Nāskata a piaifori ano afaa inima. Nāskaifono Jesús aõxõ tāpimisfo kenaxõ yoini iskafakī:

² “Ē na yorafō shinākōi, nono tres nia mā efe ikafono, nonoxori afaa pikanimā. A piaifo mā keyoa.

³ Akka afaa pimaxoma ãto pexe ano ē ato nīchiano, fonāikani afaa pikanaxma fai nēxpakīa paketirofo. Atiri chai inoax feafoki,” ato faino,

⁴ a aõxõ tāpimisfāfe kemanifo: “Akka, ¿afeskaxõ nō ato pimatiromē? ¿Fanīa nō afaa fitiromē, nonokai tsoa ikama?” faifono,

⁵ anā Jesús ato yōkani: “Akka, ¿afe tii mā pāayamē?” ato faito, “Siete pāakīa,” fanifo.

⁶ Nāskakē Jesús, “Yōrafā rasi nāmā tsaokāfe,” ato fata, siete pāa tsomainīfofā. Apa Nios aicho fata, pāa kaxke pakexõ aõxõ tāpimisfo ināni. Nāfāferi nā yorafō inānifo pinōfo.

⁷ Nāskata foe ichapama ranāri ini. Nāskakē atoõxõ Jesús Apa Nios aicho fata, aõxõ tāpimisfo foe ināni a yorafori ato inānōfo.

⁸ Nāskakē keyokōichi pikanax māyakōinifo. A pikī chetefaafo siete fēta fospikōia ini.

⁹ A piafo yorafō ichapakōi inifo, cuatro mil inifo. Nāskaxõ Jesús ato nīchini fotanōfo.

¹⁰ Nāskata Jesús a aõxõ tāpimisfo fe kanōanāfā mēra naneinākafanax Dalmanuta mai ano kani.

*Fariseofäfe, “Jesús, tsōa atiroma keskara noko ispafe nō mia chanīmara fanō,” ixō yōkanifo
(Mt. 16.1-4; Lc. 12.54-56)*

¹¹ Nāno fariseofo akiki fenifo afe yoināi fekani, feparaxō yōkapaikani. Iskafakī yoinifo: “Tsōa atiroma keskafakī afama mīshtifo fakī noko ispafe nō mia chanīmara fanō mī Nios ariax oamāki,” faifono,

¹² Jesús fāsi xakainākafā ato yoini iskafakī: “¿Afeskakī na yorafäfe tsōa atiroma keskafakī noko ispafe ea fakanimē? Ë mato pāraima a Nios fistichi atiro keskara ë mato ispaima,” ixō ato yoini.

¹³ Ato askafata mā ato makinoax kai kanōanāfā mēra naneinākafā okiri īamāfā pokefaini kani.

*“Fariseofo feta saduceofäfe anorima yoimisfoki ato nikayamakäfe,” Jesús ato fani
(Mt. 16.5-12)*

¹⁴ Akka mā fōkakī, a pifofaifo shināmaki fainifo. Akka nā kanōanāfā mēra pāa fisti ini.

¹⁵ Askaifono Jesús ato yoini: “Öisharakäfe. Fariseofäfe Herodes feta pāa faraxakafo piyamakäfe,” ato fani.

¹⁶ Ato askafaino, a aōxō tāpimisfo ãa ranā yoinānifo iskakani: “¿Afeskakī noko iskafaimē? Nōkai pāa yama,” ikanax yoinānifo.

¹⁷ Nāskafono mā tāpixō Jesús ato yoini iskafakī: “¿Afeskai nō pāayamara mā ikimē, māto öiti mēraxō mā shināsharaimamē?

¹⁸⁻¹⁹ Feroyafiaxō mā õi sharaima, pachoyafiaxori mā nikasharaima. ¿Akka mā shināimamē? A cinco pāa cinco mil yorafo ë ato pimaita akka, ¿a chetefaafo afe tii fēta fospia mā fiitamē?” ato faito kemanifo: “Doce fēta ikita,” fanifo.

²⁰ “Askatari a siete pāa cuatro mil yorafo ē ato pimaita, akka, ¿afe tii fēta fospia mā fiitamē?” ato faito, “Siete ikita,” fanifo. “Askatari, ¿nā siete pāa ē kaxkeketsaxō ē ato minita cuatro mil feronāfake, afe tii fēta texefafa mā fiitamē?” ato fani. “Sietekīa,” fanifo.

²¹ Askafaifono ato yoini iskafakī: “¿Ai mā tāpiamamē?” ato fani.

Jesús yora fēxo Betsaida anoxō sharafani

²² Nāskata mā Betsaida ano nokoafono, yora fēxo Jesús ano iyonifo. Mā iyokaxō iskafakī yoinifo: “Jesús, na feronāfake ramāfe,” faifono,

²³ Jesús āfe mēkemā nā fēxo mētsoinīfofā pexe rasi pasoatai iyonifi. Nārixō āfe kemō āfe fero mechanafayanā āfe mēkemā ramāni iskafakī yōkayanā: “¿Mā mī afara ōitiromē?” faito,

²⁴ nā fēxo mā ōisharaki iskafakī yoini: “Ē ōi na feronāfakefo oa ififo kafanai keskara,” faito,

²⁵ Jesús anā āfe mēkemā fero ramākani. Nāskafaano nā fēxo mā sharaxō ōisharakōini. Nāskaxō keyokōi xafakīakōi ōisharakōini.

²⁶ Nāskakē Jesús āfe pexe ano nīchini iskafakī yoianā: “Mī anā pexe rasi ano kakiki, mī pexekōi ano katāfe, mī tsoa yoikī,” fani.

*“Mī Cristo mia Niospa ifini nokoki nīchixii mī nōko xanīfō finakōia inō,” ixō Pedro Jesús yoini
(Mt. 16.13-20; Lc. 9.18-21)*

²⁷ Nāskafata Jesús a aōxō tāpimisfo fe pexe rasi Cesarea Filipo pasoato fonifo. Fāi kakī Jesús ato yōkani: “¿Ea afaa yorafāfe faimē?” ato faito,

²⁸ aōxō tāpimisfāfe kemanifo iskafakakī: “Fetsafāfe Juan Maotistara, mia fakani. Fetsafāferi

Elíasra mia fakani. Fetsafāferi nā ato Niospa meka yoipaoni fetsa rakikā mia fakani,” ixō yoinifo.

²⁹ “Akka, ¿mā ea tsoara faimē?” ato faito, Pedro kemanī iskafakī: “Mī Cristo mia Niospa ifini nokoki nīchixii mī nōko xanīfo finakōia inō,” faito,

³⁰ Jesús yoini iskafakī: “Eōnoa tsoa yoiyamakāfe,” fani.

*“Chipo ea retexikani,” Jesús ato fani
(Mt. 16.21-28; Lc. 9.22-27)*

³¹ Nāskata Jesús ato yoikī taefani iskafakī: “Ē chipo omiskōi finakōixii. Askatari ea ūikaspakakī ea potaxikani, judeofāfe āto xanīfofo feta a Nios ato kīfixomis xanīfotāfe a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe. Askatari ea retexikani, akka ea retefiafono tres nia oxata ē anā otoxii,” ato fani.

³² Nāskakē xafakīakōi ato yoini. Ato yoikī askafaito ori iyoxō Pedro yoini iskafakī: “Ifo, askayamafe mia retekanima kiki,” faito,

³³ anā Jesús fesoakekafā aōxō tāpimisfo ūiyanā iskafakī Pedro yoini: “Emakinoax katāfe, Satanás. A Epa Niospa shināi keskara mī tāpiamaki. Akka nā yorafāfe shināifo keskara mī shināikai,” fani.

³⁴ Nāskata Jesús aōxō tāpimisfoya yorafo kenaxō ato yoini iskafakī: “Fatora fetsa ēfe inakōi ipaikī ūakōi apaiyai keskara anā atiroma. Nā ē yoiai keskara nikakōitiro. ‘Ēfe Ifoxō ea retefiaifono ēkai ēfe Ifo ē potapakenakama,’ ixō shinātiro.

³⁵ Akka fētsa ūa shinātiro iskakī: ‘Ē Nios Ifofaito ea retetirofo. Nāskakē ē Nios Ifofaima,’ ixō shinātiro mesekī. Askara yora naax ēfe Epa ano katiroma. Akka nā ea Ifofaa, ēfe meka yoiaito

askayamākī eõxõ reteafono ē ifixii efe ūpaxanõ eamāi Ifofamiskē.

³⁶ Akka fatora fetsa afara ichapayakōi ikatsax-akī, anā ūfenā itiroma. Mā naax omiskōipakenaka.

³⁷ Akka, ḡnūpaxakī yorafāfe afe tii kopifatirofomē? Maa, afaa kopifatirofoma.

³⁸ Akka fatora fetsa eõ rāfikī, ēfe meka sharari yoikaspai yora chakafāfe ferotaifi ēri aõ rāfikī yoikī iskafaxii: ‘Ē na yora ūimisma,’ ē faxii ēfe Ūpa sharafoya fotoxõ, ēfe ūjiri sharafori efe fotopake-fofāxikani,” ixõ ato yoini.

9

¹ Askatari anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato pāraima, fatora fētsa nono efe iyoxõ nayoxoma ēfe Epa xanīfo finakōia ūiyoxikani ūfe sharaõnoax oaito,” ixõ ato yoini.

Jesús ūfe femānā fetsa keskara ini, fafekōini. ūfe rapatiri oxokōi ini

(Mt. 17.1-13; Lc. 9.28-36)

² Nāskata mā seis nia finõta, Jesús māchi keyakōi ari māpeki ūfe ina tiis ato iyoni. Pedro iyota, Santiago iyota, Juan iyota ato fani. Nāriax ūto ferotaifi Jesús fetsa keskara ini.

³ ūfe rapati fafekōini oxo finakōia ini, mā pat-sasharafikakī tsõa askafatiroma ini.

⁴ Nānoa Elías yafi Moisés ūmifo Jesús fe mekai-fono.

⁵ Nāskaifono Pedro Jesús yoini iskafakī: “Ifo, sharakōi ano nõ oa. Nono nõ tres tapas fanõ, fetsa mia axota, fetsa Moisés axota, fetsa Elías axota, nõ fanõ,” fani.

6 Akka aõxõ tãpimisfo ratekõinifo. Nãskakẽ Pedro tãpinima a yoiai keskara, shinãyamaino yoini.

7 Nãskaifono kõinõ ato maipakefofãni. Nã kõi méranoax mekai iskaito nikanifo: “Nafi ēfe Fakekõiki õ aõ noikõi. Nãskakẽ nikasharakõikâfe,” ikaito nikano.

8 Askaito nikafikakõ, a kemataima õiafo ano ato fe tsoa inima, Jesús fisti ares ato fe ini.

9 Nãskata mã mächi keya ariax fotoxõ, “A mã õia keskara mã tsoa yoiki. Õ naax mẽ anã otoano mã ato yoitiro,” ixõ ato yoini.

10 Nãskakẽ tsoa yoitama. Ares fisti ãto õiti méraxõ shinänifo mã tãpifikaxõ. Naax õ anã otoxira nokofaito nõ tãpiama ikanax yoinänifo.

11 Nãskaxõ Jesús yõkanifo, iskafakakõ: “¿Afeskakõ a Moisés yoikõ kirika keneni keskara ato tãpimamisfâfe iskafakõ yoimisfomẽ Elías rekẽ oi taexii?” ixõ yoimisfo faifono,

12 ato kemakõ iskafani: “Chanõma, Elías rekẽ fotoi taexii, nãato ato yoisharaxii itipinõsharanõfo. Akka, ¿afeskakõ kirika ano kenenifomẽ, a õ omiskõixiai yorafâfe ea chakafakakõ ea potaifono?

13 Akka õ mato yoinõ mã Elías ifana. Nãskakẽ nã apaiyai keskafakakõ chakafanifo. Nãnori aõnoa yoikõ kirika kenenifo,” ixõ ato yoini.

*Jesús feronãfake naetapa niafaka chaka põtaxoni
(Mt. 17.14-21; Lc. 9.37-43)*

14 Nãskata mã Jesús fe fõtakakõ a Jesúsxõ tãpimis fetsafo ano nokokaxõ õitoshinifo yõrafã rasifo fe a Moisés yoikõ kirika keneni keskara ato tãpimamisfo fe ato fe feratenãifâfe.

15 Nāskaifono Jesús oaito fichikanax akiki keyokōi farekefaikaxō, “Kee, mā Jesús oi kiki,” ikaxō yoisharanifo.

16 Askaifono Jesús ato yōkani iskafakī: “¿Afeskai mā ato fe feratenāimē?” ato faino, fētsa kemani iskafakī:

17 “Maestro, ēfe fake ē mikiki efea, niafaka chaka a mēra nanexōmekamamismano.

18 Nā kapaiyai arixō, niafaka chakata achi-anō paketiani. Āfe axfapa fākox keyopaketiani, askatari āfe piti yeylexamis, askatari charishi fet-semis. Mē mī inafo yoia a makinoa niafaka yōshi chaka pōtanōfo. Akka mī inafāfe atirofoma,” faino,

19 Jesús kemani: “Mākai ea chanīmara faima. Mā afara shināmis. Akka afetīakai ē nono mato fe itianima. ¿Afetīakai mā ea nikaimē? Niri nā fake efekāfe,” faino,

20 nāskakē Jesús ano nā fake iyonifo. Akka nā niafaka mā Jesús tāpixō, nā feronāfake anā choamanaino anā nāmā pakeni. Nāskakē tarame tarame iyanā āfe axfapa fākox keyopakeni.

21 Nāskaxō Jesús apa yōkani iskafakī: “¿Afetīa fitchinimē?” iskaifaito, apa yoini iskafakī: “Afetīa fitchinima. Yomeax fichi.”

22 Mēxotaima na niafaka chakata iskafaino, chiinaki paketa fakanaki pakemis, retepaikī iskafaino. Nāskakē mī sharafatiromakī sharafafe, noko shinākī ēfe fake ea sharafaxōfe,” faino,

23 Jesús yoini: “¿Afeskakī ēfe fake mīa ea sharafaxotiromamē mī ea faimē? Ea chanīmara faifono ē ato afama mīshītī faxotiro,” fani.

24 Nāskakē nā fake āpa fāsikōi mekani iskafakī yoini: “Ē mīa chanīmara fai, ea axōfe ē mia chanīmara fakī finakōinō,” ixō yoiaino,

25 yōrafā rasi ichanāfono Jesús õini, Jesús feronāfake makinoa niafaka potaito ōipaikani. Nāskakē Jesús niafaka iskafakī yoini: “Niafaka yōshi chakata, na fake mī mekamatama, mī nikamamismaki, ē mia yoikai na fake makinoax tsekekaitāfe, nāskax mī anā a mēra ikiki,” faino,

26 niafaka yōshi chaka fāsikōi fiisini. Nāskakī nā fake anā choamani. Nāskata mā fake makinoax tsekekaikī oa naa keskara fafāini. Nāskakē iskafakī yoinifo: “Mā naa raka,” faifono,

27 akka Jesús ãfe mēkemā mētsota fininīfotanaino nā feronāfake niinākafāni.

28 Nāskafata Jesús pexe mēra ikikainano, anoxō a aõxō tāpimisfāfe a fisti yōkanifo: “Akka, ¿afeskakīri nō niafaka yōshi chaka potatiromamē?” ixō yōkaifono,

29 Jesús ato kemani: “Na keskara niafaka mā potakī Epa Nios kīfita foni teneyanā Nios shinākī mā potatiro. Akka mā askayamaxō mā potatiroma,” ato fani.

*Anā Jesús ato yoini: “Chipo ea retexikani,” ixō
(Mt. 17.22-23; Lc. 9.43-45)*

30-31 Nāskata Jesús nānoax a aõxō tāpimisfo fe kakī Galilea finōfaini. Akka Jesús ato tāpimakaspani, “Ea tāpiyamanōfora,” ixō. A aõxō tāpimisfoosmāi ato tāpimakī iskafakī ato yoini: “Ea achikaxō ãto xanīfofo ano ea iyoxikani, afāfe ea retenōfo. Akka ea retefiafono tres nia oxata ē anā otoxii,” ato faito,

32 tsōa tāpinima a ato yoiai keskara. Yōkapai akiki ranonifo.

*“Akka, ¿tsoakaimē sharafinakōia?” inifo
(Mt. 18.1-5; Lc. 9.46-48)*

33 Nāskata pexe rasi Capernaúm ano nokonifo. Nā pexe anoxō Jesús ato yōkani: “¿Afeskai fai anoax mā feratenāmē?” ato faino,

34 tsoa tooxinima, akka fai nēxpakīanoax feratenāi iskakanax: “¿Tsoakai sharafinakōiamē?” ikanax.

35 Nāskakē Jesús tsaoxō a aōxō tāpimisfo doce kenaxō ato yoini: “Fatora fētsa ato finōpai nā yorafāfe āto ina keskara itiro, nāskakē keyokōi ato axosharakōitiro,” ixō ato yoini.

36 Nāskata ato nēxpakīa fake yome nīchita, chish-toinīfotā ato yoini:

37 “Akka fatora fētsa ēfe aneōxō na fake yome noikī nāatori ea noisharakōi. Nā ea noisharaito ea fisti noima, nā ea nīchiniri noisharai,” ixō Jesús ato yoini.

Fētsa noko noikaspatama noko sharafai

(Mt. 10.42; Lc. 9.49-50)

38 Ato askafaito Juan yoini: “Maestro, mā nō ōia oa feronāfake fistichi mī aneōxō niafaka chaka potaito. Nāskakē mī nofe rafemismaki, askafayamafe mī yorafo makinoa niafaka potatiromaki nō faa,” faito,

39 Jesús kemani iskafakī: “Askafayamakāfe. Akka nā ēfe aneōxō afama mīshtifo faxō chipo ea chakafakī mekafatiroma.

40 A noko chakafakī mekafaima, nofe rafesharai.

41 Akka fētsa mato shinākī, nato Cristo Ifofaki ixō mato faka ayamanaito, askara Niospa afara ināsharatiro. Chanīmakōi ē mato yoi,” ixō ato yoini.

*Noko fētsa afara chakafamaino āfenā mesekōi
itiro
(Mt. 18.6-9; Lc. 17.1-2)*

42 Anā Jesūs ato yoini iskafakī: “Na fakefāfe ea chanīmara faifono, fatorafāfe ato afara chakafamaifono, tokirinīfaya tenextifaxō fakafā nōafā mēra mā ato potatiro ato anā afaa chakafamanōfoma.

43-44 Akka māto mēkemā mato afara chakafamaino mextemekāfe. Akka mā mā mextemeax Epa Nios ari mā katiro afe nīpaxakī. Akka mifi rafeyaxō mā afara chakafaax chiifā xoisai mēranoax mā omiskōipakenaka, a chiifā nokanakama anoax. Anoax xenafo nayamaino, chiiri nokanakama anoax.

45-46 Askatari mī tāe mia afara chakafamaino oxtemefe. Akka mā mī oxtemeax Epa Nios ari mī katiro afe ūpaxakī. Akka mī oxtemeamax tae rafeyax chiifā mēranoax mī omiskōipakenaka, anoax xenafo nayamaino, chiiri nokanakama anoax.

47 Askatari mī fēro mia afara chakafamakē tsekafe. Nāskax mī fero fistiax Epa Nios xanīfo ano mī katiroki. Akka mī fero rafeyax chiifā mēranoax mī omiskōipakenaka.

48 Anoax xenafo nayamaino chiiri nokanakama anoax.

49 “Nāskakē chiifā mēranoax keyokōi omiskōipakenakafo.

50 Akka tashi shara. Akka mā nami tashiya ayamaxō, afeska faxō mā anā sharafatiromē, mā anā sharafatiroma, chakanatiro. Nāskakē oa tashi keskara ikāfe isharakōiax. Fetsafo ato yoisharaxikakī anā afaa chakafanōfoma.”

10

*Feronāfake āfe āfife enenātirofoōnoa Jesús ato yoini
(Mt. 19.1-12; Lc. 16.18)*

¹ Nāskata Jesús Capernaúm anoax tsekekainax Judea mai ano kani. Nā Jordán faka ketokonō, nānoxō anā yorafo ichanāfaxō anā ato yoini, ato yoimis keskafakī.

² Ato yoikī askafaino fariseofo Jesús ano fenifo. Akiki fēkaxō chakafakī mekamapaikani. Nāskaxō yōkanifo iskafakī: “Nōko xinifāfe Niospa meka yoikī kenenifo keskafakī, ¿feronāfāke āfe āfi enepaikī enetiromē?” ixō yōkaifono,

³ Jesús ato kemani: “Moisés mato kirika kenexokī, ¿fanīri mato yoinimē?” ato faito, iskafakī yoinifo:

⁴ “Moisés kenekī iskafani: ‘Fētsa āfe āfi enepaikī taefakī kirika kenexotiro iskafakī: “Ē mia anā fima, mī anā ēfe āfi ikima,”’ ixō mā yoitiro nokofani,” ixō yoaifono,

⁵ Jesús ato kemani iskafakī: “Moisés iskafakī mato yoini: ‘Mākai afaa tāpiama māto ōiti kerexkōi,’ ixō mato yoini.

⁶ Akka taekōifakī, Niospa feronāfake yafi kēro onifani.

⁷⁻⁸ Nāskakē feronāfake mā āfiyax āfe apa yafi āfe afa makinoax paxkatiro āfi fe fianāxiki. Nāskakē āfe āfi fe yora fisti keskara itirofo. Nāskakē anā yora rafema, yora fisti keskara ikani āfe āfi fe.

⁹ Nāskakē feronāfāke āfe āfi enetiroma Niospamāi ato fianāmano,” ixō ato yoita,

¹⁰ mā pexe mēra ikiano, anā a aõxõ tāpimisfāfe yōkanifo: “A mī yorafo rama yoiai keskara nokori yoife,” faifono,

¹¹ Jesús ato yoini iskafakī: “Akka fētsa āfe āfi enexõ kēro fetsa fixõ afe ikī a fikī taefani chakafai.

¹² Askatari feronāfake āfe āfi enexõ fetsa fixõ fetsa fe ikī āfe āfi chakafai,” ixõ Jesús ato yoini.

Jesús fakefo chishtoxõ ato māmāyanā ato Epa Nios kīfixopakeni

(Mt. 19.13-15; Lc. 18.15-17)

¹³ Askatari yorafāfe āto fakefo Jesúski efenifo ato māmāpakeyanā ato Epa Nios kīfixonõ. Akka a Jesúsxõ tāpimisfāfe ato iskafanifo: “Māto fakefo efexõ nōko Ifo fekaxtefayamakāfe,” ato faifono,

¹⁴ nikakī Jesús ato iskafani: “Ato enekāfe na fakefo ekeki fenõfo, ato nētefayamakāfe. Ëfe Epa Nios xanõfo ika ari na fakefo keskarakōifoki,” ixõ ato yoini.

¹⁵ “Ë mato pāraima, mā Epa Nios xanõfo nikamax na fakefāfe ea nikaifo keskafakī, Epa Nios xanõfo ika ari mā katiroma,” ixõ ato yoita,

¹⁶ fakefo chishtoinífovā ato māmāpakeyanā: “Epa Niospa, na fakefo sharafafe,” fani.

Feronāfake naetapa kori ichapayax Jesús fe mekani

(Mt. 19.16-30; Lc. 18.18-30)

¹⁷ Mā askafata mā Jesús kaino feronāfake fetsa ichoax akiki nokoni. Mā akiki nokoxõ ratokonõ mai chachipakefofā yōkani iskafakī: “Maestro mī sharaki, ea yoife ē afaa afeskatiromakī Nios xanõfo fe ipaxakī,” ixõ yōkaito,

18 Jesús kemani: “¿Afeskakī sharara mī ea faimē? Akka Nios fisti shara.

19 Niospa shināmanaino a Moisés yoini keskara mā mī tāpia. Iskafakī yoini: ‘Ato reteyamakāfe, askatari māto āfima chotayamakāfe, askatari kēromāri māto fenema chotamayamakāfe, askatari atoki yometsoyamakāfe, askatari chanī yoiyamakāfe, askatari mā kaxpa ato pārayamakāfe, askatari māto epa yafi māto efa nikasharakōikāfe,’ ixō Jesús yoini.

20 Askafaito nā feronāfake kemani iskafakī: “Maestro, nā mīa yoiai keskara mē nikamis yomexō,” faito,

21 nikakī Jesús õiyanā aō noiyanā iskafakī kemani: “Nāno afara fisti mī tāpiama. Kaxō mī afarafo minixō kori fixō nā afaamaisfo ato ināketsatāfe. Nāskakē nai mēranoax afama mīshtifoya mī ixikai. Mā mī kori ato ināketsata anā oxō ea Ifofasharafe,” ixō yoini.

22 Askafaito nikai nā feronāfake shināchakakōi tooxinima kori ichapayamāiyaxō ato inākaspai. Nāskax Jesús makinoax kani.

23 Nāskaito Jesús aa kemataima õiakexō, aōxō tāpimisfo yoini iskafakī: “A yora afama mīshti ichapaya Nios xanīfo ano katiroma, fekax pishta,” ixō ato yoiaito,

24 nikakakī āfe inafāfe: “Kee, āfe meka nō tāpitiroma,” ixō tāpipainifo. Askaifono anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ēfe fakefāfe, fekax pishta afama mīshtifoya ikatsaxakī mā Nios Ifofapaia.

25 Māraki camello akoja kini mēra ikipaifi ikitiro, fekaxkōi efapamāiax. Nāskarari yora afama mīshti

ichapayato Nios Ifofapai, fekaxkōi ãfe afama mīshtifomāi potakaspakī,” ixō Jesús ato yoini.

²⁶ Ato askafaito nikakakī a aõxō tāpimisfāfe tāpipainifo. “¡Kee! ¿Afeskax nō Nios fe ipaxatiromē?” ikanax yoinānifo.

²⁷ Askaifāfe õikī Jesús ato yoini: “Yorafokai ãa ifimetirofoma. Nios fistichi yorafo ifitiro. Niospa afama mīshtifo fatiro, yorafāfe atiroma keskara,” ixō ato yoini.

²⁸ Ato askafaito nikakī Pedro yoini: “Ifo, nō mefe okī nōko afama mīshtifo nō õiferani nō mefe oni,” faito,

²⁹ Jesús kemani iskafakī: “Ê mato paraima, fētsa eõxō ãfe meka sharaõnoa ato yoikakī ãfe pexe õifaini, ãfe onefetsafori õifaini, ãfe poifori õifaini, ãfe apari õifaini, ãfe afari õifaini, ãfe fakefori õifaini, ãfe tareri õifaini,

³⁰ nāato niyoxō afama mīshtifo fitiro, Niospa ināino, pexefoya ita, onefetsafoya ita, poifoya ita, afafoya ita, fakefoya ita, tarefoya ita itiro. Nāfo Niospa ināsharafiano omiskōixii. Nāskafiax chipo Epa Nios fe ipanaka.

³¹ Akka iskaratīa yora ichapafāfe ato finõpaikani, nō finakōiara ikaxō, akka chipo fenotirofo. Akka a ato finõpaiyamaifo iskaratīa Niospa ato finakōia imaino Nios fe ipanakafo,” ixō ato yoini.

Anā Jesús ato yoini: “Mā chaima ea retekanira,”
ixō

(Mt. 20.17-19; Lc. 18.31-34)

³² Askafakī ato yoita Jerusalén ari kani. Jesús rekē kaino aõxō tāpimisfo acho fonifo. “Kee, ¿afeskai nōko Ifo Jerusalén ano kaimē?” ikanax

ratekōinifo. Nāskaifono a aõxõ tāpimisfo tii ato kenaxõ Jesús ato yoini iskafakī: “Iskaratīa afaa afeskaimākai ē mato yoinō.

³³ Mā mā ōikai, iskaratīa Jerusalén ano nō māpei kaikai. Nānoxõ ea achikaxõ a ato Nios kīfixomis xanīfofo yafi a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo ea ato inākani kiki. Anoxõ ea iskafakanī: ‘Na Jesús ato chakafamiskī retekāfe,’ ixõ ea yoikāta, yora fetsafo ano ea iyokani afāfe ea retenōfo.

³⁴ Nāfāfe ea kaxemetsama fayanā, ekeki kemo mechoketsayanā ea koshaketsakata ea retekani. Akka ea askafafiafono tres nia oxata ē otoxii,” ixõ ato yoini.

Santiago feta Juan Jesús yōkanifo afe xanīfo ipaikakī
(Mt. 20.20-28)

³⁵ Santiago fe Juan, Zebedeo fake rafe ini. Nā rafeta Jesús ano fōkaxõ iskafakī yoinifo: “Maestro, na nō mia yoiai keskafakī noko axōfe, nō mia yōkaikai,” faifono,

³⁶ ato yōkani: “¿Ē mato afaa afeska faxotiro mē?” ato fai,

³⁷ anā yoinifo iskafakakī: “Mī xanīfokōikī nokori xanīfo imafe, nō mefe xanīfo inō. Takai fetsa ē tsaofaino, takai fetsari ēfe ochi tsaonō,” faifono,

³⁸ Jesús ato yoini iskafakī: “Na mā ea yōkai keskara mā tāpiama. ¿Na ē omiskōiai keskai māri mā omiskōitiromē?” ato faino,

³⁹ kemanifo iskafakakī: “Ēje, nōri nō tenetiro,” faifono, Jesús ato yoini iskafakī: “Chanīma, nā ē teneai keskafakī, mā tenetiro omiskōifinakōifikī.

40 Akka efe ketaxamei tsaopai tsoa efe ketaxamei tsaotiroma. Ëfe Epa Nios fistichi tāpia. Nā Epa Niospa katoafo ano efe tsaotirofo,” ixō ato kemani.

41 Askafaifāfe nikakani a aõxō tāpimisfo diez atoki ōitifishkinifo, Santiago yafi Juan mepaikani.

42 Askaifono akka Jesús ato kenaxō ato yoini iskafakī: “Mā mā tāpia, yora fetsafo xanīfokaxō fāsikōi mekayanā ato yonomamisfo. A xanīfo fe rafeafāferi ato yoimisfo iskafakakī: ‘Nōri māto xanīfo. Nō mato yoiaito mā noko afara axorisafatiro,’ ixō fāsikōi ato yoimisfo.

43-44 Akka mā ranā askayamakāfe. Askata-maroko fatora fetsa mā xanīfo ipai, ato yonoxomis keskara mā itiro.

45 Akka ēri anori shināima, ëfe Epa Nios ariax ē nāmā fotoni feronāfakekōi ixiki, ē Niospa Fakefekē ea afara axonōfo ē onima. Askatamaroko fetsafo ē ato afara sharafaxoxiki ē oni. Ë atoõnoax naxiki ē oni. Satanás chaka ãto ifo inõma ē oni,” ixō Jesús ato yoini.

*Jesús Bartimeo fēxokē sharafani
(Mt. 20.29-34; Lc. 18.35-43)*

46 Nāskata Jericó pexe rasi ano nokonifo. Nānoax mā Jesús tsekekainaino, aõxō tāpimisfo fe yōrafā rasi afe fonifo. Fokākī yora fēxo fai ketokonō tsaoa fitchinifo, ãfe ane Bartimeo, Timeo fake ini. Nāno fai ketokonō tsaoxō ato kori yōkatiani ini.

47 Nāno fai ketokonō tsaoxō nā fēxo nikani Jesús Nazarete anoa kafani faifāfe. Nāskafaifāfe nikai nā fēxo fāsikōi fiisini, iskafakī yoini: “¡Jesús mīfi David fenaki, ea shināfe!” fani.

48 Askafaito, “Nōko Ifo fekaxtefayamafe,” fanifo. Askafafiaifono fāsikōi fiisini, iskani: “¡David fenapa, ea shināfe!” faito nikai.

49 Nāskakē Jesús nēteakekafā ato yoini iskafakī: “Ea kenaxokāfe,” ato faino, kenanifo iskafakī yoianā: “Inimayanā fininākafāfe, Jesús mia kenakī,” ixō yoiaifono,

50 nikakī āfe tari rashkita potata koshikōi ni-inākafā ichotiri ichotiri ita Jesús ano oni.

51 Mā akiki oano Jesús yōkani: “¿Ē mia afeska fanō ea mīa yōkamē?” faito, nā fēxo kemani: “Maestro, ēfe fero ē sharafapai,” faino,

52 Jesús yoini iskafakī: “Mā mī katiro, ea chanīmara faax, mā mī sharaki,” fani. Naskafaino nā fēxo õisharakōtani. Mā sharaxō Jesús fāi kaino chīfafaini.

11

Jesús nokoni Jerusalén ano

(Mt. 21.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)

1 Nāskata Jesús fe fokakī Jerusalén chaima fonifo. Nāno pexe rasi Betfagé fe Betania chaima ini, machi Olivos ano. Nānoxō Jesús a aõxō tāpimis rafe nīchini.

2 Ato iskafakī yoianā: “Mēstekōi fotakāfe oa ono pexe rasi ano. Nāno mā nokoxō mā fichi kaikai burro fake nexekē tsoa aõ nimisma. Tēpexō ea efexotakāfe.

3 Anoxō mato yōkaifono iskafakaki: ‘¿Afeskakī mā burro tēpeimē?’ mato faifono, iskafakī ato yoikāfe: ‘Nōko Ifāfe fichipaiyaito nō ifixoniyoa, samama mato nīchixoni kiki,’ ixō ato yoikāfe,” Jesús a aõxō tāpimis rafe fani.

⁴ Askata mā fōkaxō fichitoshinifo burro pexe fepoti ano nexekē emāiti fainaki fichixō tēpexō efénifo.

⁵ Nā ano ikafāfe ato iskafanifo: “¿Afaa mā afeskafaimē? ¿Afeskakī mā burro tēpeimē?” ato faifono,

⁶ nā Jesús ato yoia keskafakī ato kemanifo: “Ia. Iyoxotakāfe,” ato fanifo.

⁷ Nāskata Jesús ano burro efe kāta, āfe kate kamaki āto rapati kakafanifo. Nāskafafono a kamaki Jesús tsaoiñākafāni.

⁸ Akka mā Jesús kaino yorafāfe āto rapatifoya epe peifo xatekaxō kakafaxō fonifo akiki imimakakī.

⁹ Akka nā rekē foaifāfe a acho foaifo fāsikōi tai taifonifo. Iskafa fonifo: “¡Aicho, nā sharafinakōia nokoki oi kiki, nōko Ifo Niospa nokoki nīchiano!

¹⁰ Nōko xini David xanīfo ipaoni keskai, mīri nōko xanīfo ixiki oa. ¡Aicho! ¡Nios sharakōi!” ixō yoinifo.

¹¹ Nāskata Jesús mā Jerusalén ano nokoax, Nios kīfiti pexefā mēra ikixō, a mēranoafo ūifofāsafani. Nāskata nānoax tsekekaini kaax a aōxō tāpimisfo docefo fe Betania ano kani, mā yātапakeaino.

*“Fana higuera, mī anā fiminakama,” Jesús fani
(Mt. 21.18-19)*

¹² Pena fetsa mā Betania anoax okī Jesús mea fonāikōi fini.

¹³ Nāskakē chai ixō fana higo nikē ūini, peifoya ini. Kaxō ūini fimiyyamakī, akka kaxō ūia fimiya inima āfe peifos ini. Nā fimiyyamaitīa ūini.

¹⁴ Nāskakē Jesús fana higo yoikī iskafani: “Anā tsōa mī fimi pinakama,” faito, āfe inafāfe nikanifo.

Jesús a Nios kifiti pexefā mēraxō a ato ināifo ato potani

(Mt. 21.12-17; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22)

15-16 Nāskata anā Jerusalén ano nokonifo. Nānoax Jesús anā Nios kifiti pexefā mēra ikitoshini. Ikitoshixō ōia a mēraxō afarafo ato miniaifono xafakīa ato kāimani, a ato fīaifori askafani xafakīa kāimakī. A ato kori ināifo anoari mīsafo ato pōtaketsani, askatari a ato rifi miniaifo anoari āto tsaotifori ato pōtaketsani. “Nā Nios kifiti pexefā mēraxō tsōa afaa ato inātiroma,” ixō fāsi mekainākafā ato yoini.

17 Ato tāpimakī iskafakī ato yoini: “Niospa meka yoikī iskafakī kirikaki kenenifo: ‘Na ēfe pexefā anoxō keyokōichi nā maitio ano ikafāfe ea kifitirofo,’ ixō kenefinifono, akka nā yometsofāfe pexe keskara mā famis,” ixō ato yoini.

18 Ato askafaito, a ato Nios kīfixomis xanīfofo feta, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe nikanifo. Nāskakē afeskaxoma Jesús retepainifo, retepaifikani mesenifo, yorafāfemāi nikakōiaifono a yoiāi keskara, “Aira, na keskara meka nō nikamisma, āfe meka sharakōi” ikaxō.

19 Akka mā fakishaino Jesús a aōxō tāpimisfo fe Jerusalén anoax anā kani.

Fana higuera xanani

(Mt. 21.20-22)

20 Askano anā pena fetsa finōfāikakī ōinifo, nā fana higuera mā xanano āfe tapofoya.

21 Nāskakē Pedro shinākī Jesús yoini iskafakī: “Maestro, ōipo na higuera mī kamafofāita mā xana,” faito,

²² Jesú斯 kemakī iskafakī: “Nios nikakōikāfe,” ato fani.

²³ “Akka ē mato pāraima. Māto ūti mēraxō mā Nios nikakōixō na māchifā mā yoikī iskafatiro: ‘Nonoax tsekekainax fakafā mēra paketāfe,’ mā faino fakafā mēra paketiro. Nā mā yoiai keskai nāskakōitiro.

²⁴ Nāskakē ē mato yoi, afara mā fichipaikī mā Epa Nios chanīmara faxō mā kīfiaito mato inātiro, mātonā inō.

²⁵ Akka mā Epa Nios kīfikī, fetsaki mā ūtitifishki iyoxō ūkisi raeipayokāfe, Epa Nios nai mēranoato māto chaka mato soaxonō.

²⁶ Akka mā fetsafo raeipayamaito, matori Epa Niospa nai mēraxō māto chakafo mato soaxotiroma,” Jesú斯 ato fani.

*“¿Tsōa mia nīchinimē mī xanīfo inō?” ixō Jesú斯 yōkanifo anoxō achipaikakī
(Mt. 21.23-27; Lc. 20.1-8)*

²⁷ Nāskata Jerusalén ano anā fenifo. Nānoax Nios kīfiti pexefā mēra Jesú斯 kafásaino, nāno akiki fenifo. A ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofe fe, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo, judeofāfe āto xanīfori fenifo.

²⁸ Anoxō yōkanifo iskafakakī: “¿Tsōaōxō mī iskafaimē, tsōa mia yoiamē mī iskafanō?” ixō yōkaifono,

²⁹⁻³⁰ Jesú斯 ato kemani iskafakī: “Ēri mato yōkanō ea yoikapo ē nikanō. Ea mā yoiaito ē mato yoikai tsōaōxō ē iskafaimākai. Akka, ¿tsōa Juan nīchinimē ato maotisafakī ato faka mēra ikimapenō? Niospa nīchiyamakī yorafāfe nīchiniforaka ea yoikapo,”

31 ato faino ãa ranã m  en  paiyan   iskanifo: “N   kemak   iskafaino: ‘Niospa n  chini,’ n   faino noko yoik   iskafai: ‘Akka,   afeskak   m   Juan nikamis-mam  ?’

32 Akka n   iskafak   yoitiroma: ‘Yoraf  fe Juan n  chinifo,’ ix   n   yoitiroma, yorafoki n   mesei nokoki   itifishki itirofo.” Akka yoraf  fe keyok  ichi t  piafo Niospa shin  manaino Juan ato yoipaoni.

33 N  skak   yoik   iskafanifo: “N   t  piama ts  ara Juan n  chini,” faifono, Jes  sri ato yoik   iskafani: “  ri mato yoitiroma ts  a  x      iskafaim  kai,” ix   ato yoini.

12

Meka fetsafax   Jes  s ato yoini a ato yonoxomis chakafo  noa

(Mt. 21.33-46; Lc. 20.9-19)

1 An   Jes  s ato yoini meka fetsafax   iskafak  : “Feron  fake f  tsa   fe tare ano uva fanani. Fanax   akiki keneakeni. Akiki keneakex   mai p  kini a m  rax   uva tsin  xiki. Askatari pexe keya fani anox   kexexiki ts  a m  eyaman  . M   askafak   fetsafax   a ano yonofaifo ato in  yoni. N  skafata mai fetsa ari kayoni.

2 N   fimimist  a m     fe fana pachiaino,   fe if  fe a yonoxomis n  chini, a kexexonafo ato y  kax     fe fana fimifo fixotan   n     fen   tiiri.

3 Akka   fe kaifo fichikax   n   fana kexeaf  fe achikax   seteketsakax  , afaa in  kaxoma afaa-maisk  i n  chinifo.

4 N  skata n   tare if  fe an   a yonoxomis fetsa n  chini. Akka n  ri   chaketsayan   tokirin   mapoki tsakak   imi tofeketsafono oni.

5 Nāskano afianā fetsari nīchiano nāa retenifo. Mā reteafono ranāfaxō ato nīchini, nāfori ato seteketsayanā, ranāri ato retenifo.

6 “Mā ato askafafono, nāno āfe fake fisti ini, nā aō noikōiai. Nāskakē chipokōi fakī āfe fake nīchini: ‘Ēfe fake nikatirofokī,’ ixō.

7 Akka mā āfe fake nīchia kaito fichikanax nā tare kexemisfo yoinānifo iskakani: ‘Nato āfe apa naano na fanafo fixii kiki, a nari nō retenō na tare nōkonā inō,’ ikanax yoinānifo.

8 Nāskakē achikaxō mā retekaxō tare pasotai potanifo.

9 Nāskakē Jesús ato yōkani: “Akka, ¿a tare ifāfe ato afeska fatiromē? Kaxō a tare kexemisfo ato retekī mitoxō fetsafo āfe tare inātiro afāfe kexexonōfo,” ixō Jesús ato yolini.

10-11 “Akka, ¿a kirika kenekī iskafanifo mā anemismamē?:

Tokiri pexe fapaikakī nā pexe famisfāfe na tokiri chakara ixō potafono, fetsafāfe fichixō na tokiri sharakōi ikaxō akiki pexe fatirofo. Nāskarifiakī xanīfovofāfe, ‘Nakai afama,’ ikaxō Niospa Fake ūikaspamisfo. Askafafiaifono Niospa āfe Fake katoni nōko Ifo inō. Nāskakē nō akiki inimakōi,

ixō kirika ano kenenifo,” Jesús ato fani.

12 Nāskakē Jesús achikaxō karaxa mēra ikimapainifo, mā tāpikaxō meka fetsafaxō atoōnoa yoiaito. Akka achipaifikani yorafoki mesekani a makinoax fonifo.

“¿Xanīfo nō kori inātiromē nokoyōkaito?” ixō Jesús yōkanifo

(Mt. 22.15-22; Lc. 20.20-26)

13 Nāskakē chipo fariseofāfe Herodes feta afe yorafo Jesús ano nīchinifo, fanīrira Jesús ato yoiaito afāfe yōanōfo āto xanīfofo yoikakī.

14 Nāskakē mā akiki fēkaxō nāfāfe yōkanifo iskafakakī: “Maestro, mā nō tāpia a mī yoiai anori chanīmakōi mī yoimis. Epa Niospa noko shināmapaiyai anorikōi mēstekōi mī noko yoimis. Afara yoipai mī ranomisma, afarikai mī fomāmisma, na yorafāfe yoiaifo anori mī nikatama, a shināifo anori mī shināmisma. Askatamaroko Epa Niospa meka shara mēstekōi mī yoimis. Akka chanīmamakī noko yoife na romanō xanīfo nō kopifatiromakī askayamakī nō kopifatiroma rakikī,” ixō yōkaifono,

15 Jesús tāpini feparapaiyaifāfe, nāskaxō ato yoini iskafakī: “¿Afeskakī mā ea feparapaimē?” ato fata, “Ea kori exe fisti fēxokāfe, ē ūinō,” ato faino,

16 kori exe fisti fēxofafono, nā kori exe ūianā Jesús ato yōkani: “¿Tsōa femānā na keskaramē? ¿Tsōa aneri na kori exe ano keneamē?” ato faino, kemanifo iskafakakī: “Nōko xanīfo César keskara,” faifono,

17 Jesús ato yoini iskafakī: “Akka na kori exe Césarnākē César inākāfe, akka Niosnākē Niosri inākāfe,” ato faino, “¡Kee! ¡Nikakapo! Āfe meka finakōia tsōakai finōtiroma,” ikanax rateyanā yoinānifo.

“Yora naax anā otoax, ¿afeskatiromē?” ixō Jesús yōkanifo

(Mt. 22.23-33; Lc. 20.27-40)

18 Nāskakē saduceofo Jesús ūifokani fonifo. Nā saduceofāfe yoimisfo iskafakakī: “Yora naaxkai

anā afeskax ototiroma,” ixō yoimisfo. Nāskakē mā fokaxō yōkanifo iskafakakī:

19 “Maestro, Moisés noko kirika kenexoni iskafakī yoikī: ‘Feronāfake fetsa āfiyax natiro afeta fake akamax, akka nā kēro ifomafa onefētsa fitiro, afeta fake axiki nā fake nā onefetsa naitanā inō.’

20 Akka nā nane tii siete feronāfake inifo. Āto ochi iyoa āfiyai taeni, mā āfiyax afeta fake akamax nani.

21 Nāskata nāa chipoko fētsa nā kēro ifomafa fini. Nāskarifiai nāari nani afeta fake akamax. Afianā chipoko fētsari fini, nāari nani afeta fake akamax.

22 Nāskakē nā siete feronāfakefāfe nā kēro fīpakanax, afeta fake akanamax nai keyonifo. Chipokōitani nā kērori nani.

23 “Nāskakē mā otokaxō, ¿fatoto nā kēro fiximē, nā fistimāi fīpakaxō?” ixō yōkaifono,

24 Jesús ato kemani: “Mākai afaa tāpiama. Na Niospa meka yoikī kenenifokairoko mā ūikatsaxakī. Niospa āfe sharaōnoari mā ūimisma.

25 Yorafo nakanax mā anā otokanax, anā āfiyatirofoma, anāri āto āfi feta fake atirofoma. Askatamaroko nā ājiri nai mēranoafó keskara itirofo.

26-27 Akka, ¿a yorafo nakanax anā otoxiaifoōnoa yoikī Moisés kirika kenekī yoiniōnoa mā anemismamē? Niospa fana koofai mēraxon Moisés yoini iskafakī: ‘Ēfi mī xinifāfe āto Nioskōi, Abraham ikaino, Isaaca ikaino, Jacobo ikaino,’ ixō Niospa yoini. Akka Niospa naafoma keskara ato ūi, aōnoax keyokōi niafono. Akka mākai afaa tāpiama mā mā chanīmis,” ixō Jesús ato yoini.

“Akka, ¿fato meka sharafinakōiamē, nā Niospa

*shināmanaino Moisés ato yoiniraka?” ikaxō farise-ofāfe Jesús yōkanifo
(Mt. 22.34-40)*

28 A Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamis Jesús ano nokoni, Jesús anoax ato fe yoināino māmāi tāpixō Jesúsmāi ato kemasharakōiaino. Nāskaxō akairi yōkani: “Akka, ¿fato meka sharafinakōiamē, nā Niospa shināmanaino Moisés keneniraka sharafinakōia?” ixō yōkaito,

29 Jesús kemaní iskafakī: “Niospa yoini iskafakī: ‘A sharafinakōia ē mia yoinō nikapo. Nā israelifo nikasharafe, nōko Ifo Nios fisti nōko Ifokī anā ano fetsamaki.

30 Nōko Ifo Nios noisharakōikāfe nōko ōitifoyaxō, nōko yōshi sharafoyaxori noikāfe. Nōko mapo mēraxori shināsharakāfe, nōko kerex sharafoyaxō,’ ixō nā meka shara Moisés keneni.

31 Nā ē mato taefakī yoia keskarari nāno fetsari. ‘Nā mato chaima nikari noisharakōikāfe a mā mā noimesharakōiai keskafakāfe.’ Na meka rafe sharafinakōia Niospa yoini,” ixō Jesús ato yoini.

32 Naskafaito a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisto yoini iskafakī: “Mī yoikōi. Maestro, chanīmakōi mī yoimis. Nāno Nios fisti, anā ano a keskara fetsama.

33 Askatari iskafakī mī yoia, māto ōitifoyaxō Nios noikōikāfe, māto shinā sharafoyaxori askafakāfe, māto yōshi sharafoyaxori askafakāfe, māto kerexfoyaxori askafakāfe, a mato chaima nikafori noisharakōikāfe, a mā mā noimeai keskafakī askatari a afarafo nō Nios inā, nāfo nō finōinīfofana sharakōikī. A nō afara koakī nō Nios ināfori nāfori

nō finōinīfofana nōko õitifoyaxō nō Nios noikōikī,” ixō mī yoia fani.

³⁴ Askafakī yoisharaito nikakī Jesús yoini iskafakī: “Epa Niospa afe yorafo imasharai keskara mīri mī tāpiax mī afe nīpanaka,” ixō yoiaito, nikakakī tsoa anā tooxinima. Askata anā tsōa yōkanima.

“Akka, ¿tsōa fenamē Cristo?” ixō Jesús ato yōkani (Mt. 22.41-46; Lc. 20.41-44)

³⁵ Jesús Nios kīfiti pexefā mēraxyō ato tāpimayanā ato yōkani iskafakī: “Akka, ¿afeskakī a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe na Cristo David āfe fenara fakanimē?

³⁶ Akka Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino nā David yoini iskafakī:

Epa Niospa ēfe Ifo yoini iskafakī: ‘Mī efe xanīfokōi īpanakaki. Akka nā mia noikaspaifo mī ato finōkōinō ē ato mī nāmā nīchikai.’ ixō Niospa yoinino David keneni.

³⁷ “Akka, ¿afeskai Cristo David āfe fena itiromē, nā David Cristo ēfe Ifora fafiapaonino?”

Nāskakē yōrafā rasi inimanifo Jesús ato yoiaito nikakani.

Jesús ato yōani a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe anorima ato yoiaifono

(Mt. 23.1-36; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Nāskano Jesús ato yoiyanā iskafakī ato yoini: “Ōisharakakī a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo tari chainipa safekanax fofāsamisfoki, askatari nafāfe tāpikōiara noko fanōfora ipaikani. Yora ichapafo ano fofāsapaimisfo noko yoisharakōinōra ikanax, nāfo kakapaimisfo.

39 Nāfāfe ichanāti pexe mēraxō tsaoti sharakōi fenamisfo noko ōinōfora ikaxō. A piaifo anoaxri ano tsaopaikakī sharakōi ano tsaopaimisfo.

40 Nāskarafāfe kēro ifomafafo ato pexe fīamisfo, nō mato Nios kīfixonira ikaxō chaikōi Nios kīfimisfo atoki kaxemetsamapaiyanā. Nāfo omiskōi finakōixikaní Epa Niospa ato omiskōimanaino,” ixō Jesús ato yoini.

*Kēro ifomafa afaamais fixō Epa Nios ināsharakōini
(Lc. 21.1-4)*

41 Nāskata Jesús tsaoxō ōini yorafāfe a kori naneti mēra kori naneaifāfe Nios kīfiti pexefā mēraxō. Akka nā afama mīshti ichapayafāfe kori naneti mēra kori ichapa nanenifo.

42 Nāskafaifono nāno kēro ifomafa nokoni. Nā kēro ifomafa afaamais fixō āfe kori exe rafe nā kori naneti mēra āfe kori nanekī mitofaito Jesús ōini.

43-44 Nāskafaito ōikī Jesús aōxō tāpimisfo kenaxō iskafakī ato yoini: “Chanīma ē mato yoikōi, nā kēro ifomafa afaamaisfixō fetsafo finōmainīfotā ūfe kori exe rafe nā kori naneti mēra nanea. Akka nā kori ichapayafāfe nā kori naneti mēra mā āto kori nanefikakī tsōa keyo naneama. Akka nā kēro ifomafa afaamaisfixō nā kori naneti mēra ūfe kori nanekī mitokōia. Nāskakē a piai anā afanā fitiroma,” ixō Jesús ato yoini.

13

*Jesús ato yoini na Nios kīfiti pexefā pāoixii ixō
(Mt. 24.1-2; Lc. 21.5-6)*

1 Mā Jesús a Nios kīfiti pexefā mēranoax tsekeano, a aōxō tāpimis fētsa yoini iskafakī: “Maestro, ōipo,

nōko Nios kīfiti pexefo tokirifo petsanāmeakea sharashtakōifo,” ixō yoiaito,

² Jesús kemani iskafakī: “¿Mā mī ūimē na Nios kīfiti pexefo? Akka, ¿na tokirifo anā petsanamexima chipo maoi fetsexii anākai na tokirifo petsanāmexima?” ixō Jesús ato yoini.

Afaa afeskaximākai mā chaima nōko mai keyoaino Jesús ato yoini

(Mt. 24.3-28; Lc. 17.22-24; 21.7-24)

³ Nāskakata machi Olivos ano fonifo, anoxō ūiafo Nios kīfiti pexefā chaima ini. Nāno Jesús tsaoano, Pedro ikaino, Santiago ikaino, Juan ikaino, Andrés ikaino one yōkanifo tsōa ato nikayamanō iskafakakī:

⁴ “Nō tāpipaikai noko yoife. Na mī yoiai keskai afetā iximākai, afeskaxō nō tāpitirofokī. Askayoamano afaa nō ūitirofokī noko tāpimafe,” faifono,

⁵⁻⁶ Jesús ato kemani iskafakī: “Kexeme-sharakani mā ato nikaino mato afara chakafamatirofokī. Yora ichapafo fekani kiki, ēfe aneōnoa mato yoikī iskafakani kiki. ‘Ē Cristoki,’ ikaxō yora ichapafo ato pārapaikani kiki.

⁷ “Akka yorafo retenāifāfe nikai rateyamakāfe. Nā ē yoiai keskai nāskakōixii. Akka fena nōko mai keyoima, chipo ixii.

⁸ Akka yorafo mai fetsa anoax mēenāpaiyaifono, yora fetsafori mai fetsa anoax retenāxikani. Nāskafono mai fetsa anoax mai naya naya ixii. Askatari fonāiki finakōixikani afaa pikania. Askatari mekai finakōixikani. Nāskai omiskōi taexikani.

⁹ “Akka māroko kexemesharakāfe. Mato achikaxō xanīfofo mato inākani kiki, nāskakaxō

mato koshakani kiki ichanāti pexe mēraxō. Xanīfofofāfe ferotaifi mato iyoxikani. Eōxō mato askafaifono, mā ato yoisharakōixikai.

10 Akka a omiskōiaifo nokoyoamano efe īpaxanōfo ēfe meka sharaōnoa ato yoikāfe, nā mai tio anoafō.

11 Akka mato achikaxō mato iyoxikani, xanīfofo mato ināxikakī. Shināchakayamakāfe nō ato afaa faikaimē iyamakāfe. Mā afaa shināpaimakai, nā Niospa mato shināmapaiyai anori mā ato yoikai. Akka mā mekaimakai Niospa Yōshi Shara mekai kiki.

12 A yorafāfe āto extofo yora fetsafo ato achimaxikani ato retenōfo. Ato apafāferi āto fakefo yora fetsafo ato achimaxikani. Nāskarifiakī āto fakefāfe āto apakōifo ato chakafakī mekafaxikani, yora fetsafāfe ato retenōfo.

13 Akka eōxō keyokōichi mato noikaspaxikani. Akka mato noikaspafiaifono mā eōnoax omiskōifiki mā ēfe meka nikasharakōiaito ē mato kexesharakōixii Epa Nios fe mā isharapakexanō.

14 “Nā Niospa meka yoimisto Daniel a inōpokoai yoikī kirika keneni Nios kīfiti pexefā mēra afara chakakōi faxikani kiki ixō yoikī. (Nāskakē na kirika kenea anexō tāpikāfe.) Nā chakafinakōia ūikanax, nā Judea anoafō machi keya ano ichorisatakāfe.

15 Askatari āfe pexe māmākīa tsaoxō ato fichiax koshikōi fotopakekafā āfe afaa fiamax ichotiro.

16 Askatari a āfe tare ano yonoaito anā oxō āfe rapati fitiroma.

17 Askatari a kēro fake naneafo fe a fake yome pishta chocho amaifo omiskōixikani māmāi yorafo

omiskōifinakōiaifono.

¹⁸ Askatamaroko mā Epa Nios kīfikāfe mato kexesharanō ichoxō yōtaine matsi mexikakīma.

¹⁹ Askatari a omiskōiaifo nokoxii, taeyoi askakatsaxakīma. Nā Niospa yora onifikī taefanitīa tsōa askara ñiyomisma. Askatari anā tsoa chipo omiskōinakama.

²⁰ Akka a omiskōiaifo nōko Ifāfe xateyamano, tsoa nikeranama nai keyokeranifo. Akka afe yorafō ato noikī omiskōinōfoma xateni atomāi katonixakī.

²¹ “Akka fētsa mato yoikī iskafaino: ‘Óikapo nakīa Cristo,’ mato fayanā: ‘Oa onokīa, óikapo,’ mato faito nikayamakāfe.

²² Akka nā chanīmisfo fekani, ē Cristora ixikani, nāfo nō Niosxō nō mato yoira ikani. Nāskakaxō tsōa atiroma keskara fakani Satanás yōshixō mato pārapaikakī. Nā Niospa ato katoafori nāfo ato pārapaikani.

²³ Akka ñisharakāfe afetīama keyokōi mē mato yoiyomiski,” Jesús ato fani.

Niospa Fake fotoaino afe keskara iximākai ixō Jesúis ato yoini

(Mt. 24.29-35, 42-44; Lc. 21.25-36)

²⁴⁻²⁵ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka nā penatari, nā omiskōiaifo mā keyoano, xini fakishkōi ixii, oxeri anā chaxaxima. Fishifori nai mēranoax pakei fetsexii, askatari nā nai mēranoafō naya naya iki fetsexii.

²⁶ Askatari ea ñixikani nai mēranoax nai kōifoya ē fotoaito sharafinakōia ēfe sharafoya ē fotoxii.

²⁷ Nāskatari ēfe ñjirifo ē nīchixii a ē ato katoafo ato ichanāfatanōfo, a chai ikafo ekeki efenōfo.

28 “Akka shinākopo ē mato yoinō. Mā yōkkafiaino mā tāpitiro āfe pei sirikiaito. Nāskakē āfe peifo keyopaito ōikī mā tāpitiro māmāi chaima xiniaito.

29 Nāskarifiakī afarafo afeskaraito ōikī mā tāpitiro mē chaima oaino askai fetsexii.

30 Ē mato pāraima ē mato yoikōi, na ē mato yoiai keskara nono mai anoxō yorafāfe nayokaxōma ūiyokani.

31 Akka nai fe mai keyoi. Akka ēfe meka fisti keyonakama, nā ē mato yoiai keskakōi.

32 “Afetīara nai mēranoax ē oxii tsōkai tāpiama. Nā ājirifāfe nai mēra ifiakaxō tāpiafoma. Ěrikai tāpiama. Ēfe Epa Nios fistichi tāpia.

33 “Nāskakē mā itipinīsharayanā kexeme-sharakāfe Epa Nios kīfiyanā. Mā tāpiamaki afetīara ē oxikai.

34 Akka feronāfake fētsa fakira chaikakī, akka kayoxoma a yonoxomisfo yoini āfe pexe kexex-onōfo. Nāskaxō ato yono ināketsani yononōfo, akka fētsa āfe pexe fepoti anoxō kexesharayanā man-anō yoini.

35-36 Nāskarifiai māri kexemesharakāfe, mā tāpiamaki fatora penata ē matoki nokorisatanikai. Xini kaino nokoyamata, yamenakefanaino iyamata, takaranā akaino iyamata, fakishparikōi ē matoki nokotiroki. Iskaratīa oimara ea faax mā oxakē ē mato fichitoshitiroki, nāskakē itipinīsharaxō ea yonoxosharakāfe isharakōixō.

37 Nā ē mato yoiai keskafakī, keyokōi ē yorafō yoi itipinīsharakāfe ixō ē ato yoi,” Jesūs ato fani.

*“¿Afeskaxō nō Jesús retetiromē?” ixō shinānifo
(Mt. 26.1-5; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)*

¹ Mā chaima oxa rafeta ãto fista Pascua ikaino, nā fistatīa pāa faraxatimais pipaonifo, nā Niospa ājirinī Ejipto anoxō ãto fake iyoafo rētenima shinākakī. Nāskaison a ato Nios kīfixomisfāfe ãto xanīfofo feta a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe, afeskaxoma Jesús pārapainifo pārakaxō retexikakī.

² Akka achixō retepaifikani, iskanifo: “Fistatīakai nō achitiroma yorafā rasi mekai fetsekani nokoki ōitifishkitirofo,” ikanax yoinānifo Jesús retepaifikani.

*Kēromā Jesús shinākī ãfe mapoki pirofomā nachini
(Mt. 26.6-13; Jn. 12.1-8)*

³ Akka Jesús Betania ano ini, Simón pexe ano. Nā Simón “Rashkishiai” fapaonifo. Nāato pexe ano Jesús mīsa kamaki tsaoano, nāno akiki kēro fisti oni manishomo “alabastro” foikai. Na manishomo mēra xinia pirofomā osia nanea nakas sharakōi ini, ãfe ane “nardo.” Nā pirofomā kopipaekōi ini, na manishomo ãfe fepoti fepexō maneakefofā Jesús ãfe mapoki nachini, nā kēromā.

⁴ Askafaito ōikani nā anoafō ōitifishkiyanā ãa ranā yoinānifo iskakani: “¿Afeskakī na kēromā na pirofomā sharakōi chakanafaimē?

⁵ Ato minixō, aõxō kori ichapa fixō a afaamaisfo ato inākerana,” ikaxō nā kēro feratenifo.

⁶ Askafaifāfe ōikī Jesús ato yoini iskafakī: “Enekāfe. ¿Afeskafakī na kēro mā fekaxtefaimē? Na ea iskafai sharakī,” ato fani.

⁷ “Akka nā afamaisfori mato fe ipanakafo, fatora penata mā ato sharafaxopaikī mā ato sharafaxotiro. Akka eakai mēxotaima mā ea anā ōima.

⁸ Akka na kēromā ea iskafakī ea sharafa. Ě nayoamano taefakī ēfe yoraki pirofomā nachia.

⁹ Ě mato pāraima, fanīxōra na meka shara eōnoa yoikakī nā mai tio anoxō na kēromā ea iskafaōnoa yoixikani. Askatari na kēroōnoa shināpakenakafo, shināmakiyamaxikakī,” ixō Jesús ato yoini.

*Judaspa aōxō tāpifikatsaxakī Jesús ato achimani
(Mt. 26.14-16; Lc. 22.3-6)*

¹⁰ Nāskafakī Jesús ato yoiaino nā afe rafemis fetsa nā docefo anoa, nā Judas Iscariote a ato Nios kīfixomis xanīfofo fe mekaikai kani. Mā kaxō ato yoini iskafakī: “¿Afe tii mā ea kopifatiromē ē mato Jesús achixonō?” ato faito,

¹¹ nikakani inimakōyanā yoikī iskafanifo: “Nō mia kori ichapa ināikai,” faifono, nāskakē Judaspa shināni: “Afeskaxomāi ē Jesús ato achimanō,” ixō shināni.

Mā chaima reteaifono Jesús aōxō tāpimisfo feta yātapake pini

(Mt. 26.17-29; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

¹² Akka nā fistatīa pāa faraxatimais pipaonifo. Afia penatari Pascua fistatīa ovejanā fake retexō pinifo. Nāskano aōxō tāpimisfāfe Jesús yōkanifo. “¿Fanī mī fichipaimē ano kaxō nō itipinī fanō, anoxō Pascuatīa yātapake pixiki?” ixō yōkaifono,

¹³ nāskakē Jesús aōxō tāpimis rafe nīchini, iskafakī ato yoiyanā: “Pexe rasi ano fotakāfe. Nānoa

feronāfake fisti mā fichikaikai keshoki faka tet-saomexō foikaino, nā feronāfake fe fōtakāfe.

14 Akka nā feronāfake ikiai ano afe ikixō, nānoa pexe ifo yōkakāfe iskafakī: ‘Nōko Maestro noko yoikī iskafaa: “Nā pexe ifo yōkakāfe, ¿Fato kene mēraxō Pascua fistatīa eōxō tāpimisfo feta yātapake ē pitironmākī?” ixō yōkakāfe.’

15 Mā askafakī yōkaito pexe kene efapa fomākīanoa mato ispai kiki mā itipinīkōia. Nāno noko itipinīsharafaxokāfe,” Jesūs aōxō tāpimisfo rafe fani.

16 Ato askafaino aōxō tāpimis rafe fonifo. Mā fokanax pexe rasi ano nokonifo. Mā nokokaxō nā Jesūs ato yoia keskarakōi fichitoshinifo. Nānoxō itipinī fanifo Pascua fistatīa pixikakī.

17 Mā fakishaino Jesūs aōxō tāpimis docefo fe nokonifo.

18 Mā fokaxō mīsa ano tsaoxō piaifono Jesūs ato yoini. “Ē mato pāraima fatora na mā efeta piai fētsa mā ea ato achimafainaka,” ato faino,

19 nikakani shināmitsakōiyānā maikiri fepepake-fofānifo. Nāskakanax ãa ranā yoinānifo iskakani: “¿Tsoamē, ēraka?” Fetsari iskani: “Óitsai, ēraka,” iki fetsenifo.

20 Askaifono Jesūs ato kemani: “Nā mā docefo anoafāfe, nā mā efeta sapaki piai fētsa mā ea yōaikai ea achinōfo.

21 Nā Niospa meka yoiki, eōnoa yoikī kenenifo keskai ē askakōi. Akka na feronāfāke ea ato achimafiax akairi omiskōikōixii. Akka na feronāfake shara ikerana fakeyamanixakī,” ixō Jesūs ato yoini.

²² Piaifono Jesú斯 pāa tsomainífofā. Apa Nios kífiki aicho fata, mā kaxkepakexō ato ināni, iskafakī ato yoiyanā: “Na ēfe nami keskaraki píkāfe,” ato fani.

²³ Nāskata mā Apa Nios aicho faxō, kecho tsomainífofā ato ināni. Nāskakē mā ato ināno keyokōichi ayanifo.

²⁴ Nāskaxō ato yoikī iskafani: “Nafi ēfe imi keskaraki. Mē naino ēfe imi foxii. Keyokōi yorafāfe afara chakafamisfono ē atoõnoax naikai. Ě askaino Niospa ato potapakenakama. Ě ato naxōj ãto chaka ato soaxoxiki.

²⁵ Ě mato pāraima. Ě mato yoikōi ē anā mato feta na fimi ene ayaima. Mē nai mēra kai. Nā ēfe Epa Nios xanífokōi ika anoxō ē anā mato feta na fimi ene shara ayaxii,” ixō ato yoini.

*“Ē Jesú斯 õimisma,” Pedro ixiaino Jesú斯 ato yoini
(Mt. 26.30-35; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38)*

²⁶ Nāskata mā fanāiki xatekata machi Olivos ano fonifo.

²⁷ Nāskata Jesú斯 ato yoini iskafakī: “A na fakishi keyokōi mā ea shināmakī fetsei. Akka kirika ano kenekī iskafakī yoinifo: ‘Ãfe ifo reteafono, ãfe ovejafo ichoi fetsetirofo,’ ixō kirika ano kenenifo,” ato fani.

²⁸ “Akka ea retefiafono mē otoax Galilea ano ē nokoi taexii mā nokoamano,” ixō ato yoini.

²⁹ Ato askafaito nikakī Pedro kemani. “Akka keyokōi shināmakifiaifono ēkai mia shināmakima,” ixō yoiaito,

³⁰ nikakī akka Jesú斯 yoini iskafaki: “Ē mia pāraima na fakish fistichi takara keoi rafeyamano, ‘Ē Jesú斯 õimismara,’ mī ato fai tres fakī.”

³¹ Askafaito nikakī anā Pedro kemani. “Maa. Mia retefiaifono ē mefe nai. Ě ūimismara ē mia faima,” fani.

Pedro askafaito nikakakī keyokōichi askafakī fetsanifo.

*Getsemaní anoxō Jesús Apa Nios kīfini
(Mt. 26.36-46; Lc. 22.39-46)*

³² Nāskakata nā ifi mapoa āfe ane Getsemaní ano nokonifo. Nānoxō Jesús aõxō tāpimisfo yoini iskafakī: “Nono tsaokāfe. Ě Epa Nios kīfiyotanō,” ato fani.

³³ Akka Pedro iyota, Santiago* iyota, Juan iyota ato fani. Nāskaxō āfe yora meeni shināmitsakōyanā fekaxtekōiaito,

³⁴ nāskakī ato yoini: “Ēfe yōshi shināmitsakōi napaiyaito ē meikai. Nono nētekāfe, akka mā oxaki,” ato fani.

³⁵ Nāato askafata ori chaimashta Jesús ares kani. Nānoxō ratokonō mai chachipakefofā Apa Nios kīfikī iskafani: “Epa, ea mīa kexetiromakī ea kexe-fē ea reteaifono ē omiskōinōma.

³⁶ Epa, mī keyokōi tāpiakī. Ea mīa ifipaikī ea mīa ifitiro ē omiskōinōma. Akka nā ē apaiyai keskafakīma nā mī ea amapaiyai keskafafe,” Apa fani.

³⁷ Nāskata mā aõxō tāpimisfo ano oxō ūia oxafo ato fichitoshini. Nāskaxō Pedro yoini: “Simón, ¿mā mī oxamē? ¿Afeskakī mī pishta oxa tenetiro mamē?

³⁸ Moikaxō Epa Nios kīfikāfe Satanás chakata mato chakafamapaiyai keskara axikakima. Chanīma, nā Epa Niospa mato amapaiyai keskara

* **14:33** Santiago āfe ane fetsa Jacobo ini.

māto shinā mēraxō mā apaifikī mā atiroma. Akka māto yora pachikōikī,” ixō Jesús Pedro yoini.

³⁹ Ato askafata anā kani Apa Nios kīfikai a yoitana keskafakī.

⁴⁰ Nāskata anā oxō ato fichitoshini aōxō tāpimisfo oxafono, oxa paemei fetsoafono, a Jesús ato yoiai keskara tāpikaxoma tsōa kemanima.

⁴¹ Nāato askafata anā ato makinoax kani orish-taxō Apa Nios kīfikai. Mā Apa Nios kīfitani oxō ato yoitoshini iskafakī: “¿Ai mā oxamē tenekōiyana? Moikāfe. Akka iskaratīa a ea ato achimaniyoi mā chaima oi kiki. Yora chakafāfe ea achifenōfo ato efe ikiki.

⁴² Fininīfōfākāfe nō kanō. Mā chaima oi kiki a ea ato achimaniyoi,” Jesús ato fani.

Jesús achinifo

(Mt. 26.47-56; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11)

⁴³ Jesús ato yoiaino Judas nokoni, nā Judaspa Jesúsxō tāpifikatsaxakī, yorafā rasifo fe oni. Nā yorafo kenofoya ifi xatefoya fenifo, a ato Nios kīfixomisfāfe ãto xanīfofo feta a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe, a xanīfo fet-safāferi ato nīchiafono.

⁴⁴ Judaspa nā ato efeaito iskafakī ato yoiyoni: “A ē kokoki tsoo akaito õikī koshi achirisafaxikāki metexkere axō iyotaxikāki,” ixō ato yoini.

⁴⁵ Nāskata Judas mā Jesús ano nokoxō iskafakī yoini: “¿Maestro, mīmē?” ixō kokotoshini.

⁴⁶ Nāskafaito õikakī nā Judas fe foafāfe Jesús achinifo.

⁴⁷ Akka Jesús achiaifāfe õikī a aōxō tāpimisfētsa ãfe keno chainipa tsekainīfōfā, a ato Nios kīfixomisfāfe ãto xanīfāfe ina paxteni.

48 Nāskakē Jesús yorafo yoini iskafakī: “¿Afeskai kenofoya ifi xatefoya mā oamē ea achiyoi oa ē yometso keskarakē?

49 Pena tii ē mato fe itiani Nios kīfiti pexefā mēraxō ē mato tāpimani, akka mākai ea achipaimisma. Akka nā eōnoa yoikī kenenifo keskafakī mā ea achi,” ixō Jesús ato yoini.

50 Ato askafaino aōxō tāpimisfo Jesús ōifaikani. Ichoi fetsenifo a makinoax.

51 Akka naetapa fistichi sabanānā rakoxō Jesús chīfafainaito ōikakī achinifo.

52 Akka achiaifono āfe sabanā potafaini chitoria ichoni.

Xanīfo finakōiafo ano Jesús iyonifo

(Mt. 26.57-68; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24)

53 Nāskakē Jesús achikaxō iyonifo a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfāfe pexe ano. Nāskakē keyokōi anofistiax ichanānifo a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo fe a judeofāfe āto xanīfofo a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfori ato fe inifo.

54 Akka Pedro acho kakī chai ixō ōifoni. Nāskata a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfāfe pexe emāiti nokoni. Nānoax a Nios kīfiti pexefā kexemisfo fe chii ketefax ato fe yooni.

55 A ato Nios kīfixomis xanīfofōfāfe a āto xanīfofinakōiafo fe iskai yoinānifo: “Afeskaxomāi nō pāranō na Jesús afara chakafara ixō retexiki. Akka afaaakai chakafa nō nikaima,” inifo.

56 Nāskaifono yora ichapafāfe, “Na Jesús afara chakafaito nō ōia,” ixō pāraketsanifo. Askafafiakakī anoris yoketsanifoma. Åa chanī fetsenifo.

57 Askafaifono ranāri fininīfōfākāta ãa mekafakakī chakafakī fetsanifo iskafakakī:

58 “Nō nikaino na feronāfake iskaita: ‘Na Nios kīfiti pexefā yorafāfe akafo ē pāofaxii. Nāskata tres nia oxata ē anā fetsafaxii, anā yorafāfe efeta akanima, eres fisti ē aki,’ ixō yoiaito nō nikaita.”

59 Askafakī yoifikakī tsōa anoris yoinifoma, ãa chanī fetsenifo.

60 Nāskafaifono a ato Nios kīfixomisfāfe ãto xanīfāfe ato nēxpakīa niinākāfā iskafakī Jesús yōkani: “¿Mī kemamitsaimamē afamē na mīñoa meka chaka yoiaifo?” ixō yoini.

61 Askafaino akka Jesús tooxinima, pishtakai kemanima. Afianā a ato Nios kīfixomisfāfe ãto xanīfāfe iskafakī yōkani: “¿Mīmē Cristo? ¿Nā Nios nipanakato ãfe Fakemē, mī?”

62 Askafaito nikakī Jesús kemani: “Ēje, ēkīa Niospa Fake. Akka mā ea ōixii ēfe Epa ketaxamei ãfe pōya kayakai aōri ē tsāokē xanīfo finakōia ēfe Epa fe. Askatari mā ea ōixii nai kōi mēranoax ē anā fotofaito,” Jesús ato fani.

63 Askafaito nikakī a Nios ato kīfixomisfāfe ãto xanīfāfe ãfe rapati faxteni fetsafāfe tāpinōfo nā xanīfo ōtitishkikaito. Nāskaxō ato yoini iskafakī: “Mā nōakōi nō nikakī noko anā tsōa yoitiromaki nō tāpinō.

64 Mā mā nikakī na feronāfake ãfemekapa Nios chakafakī mekafaito. Akka, ¿nō afeskafaimē?” ato faito keyokōichi, “Nanōki,” fanifo.

65 Nāskakata mā fenexkaxō ãfe femānāki kemo mechoketsayanā koshaketsanifo iskafakī yoianā: “Tsōa mia koshamakī tāpipo noko yoixiki,” faifono, a Nios kīfiti pexefā kexemisfāferi fepasketsanifo.

*“Ē Jesús õimisma,” Pedro ini
(Mt. 26.69-75; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-29)*

66-67 Pedro pexefā emāiti ato fe tsaoano, nāno akiki a xanīfo yonoxomis xomaya nokoni. Nāno ato fe chii ketefaax tsaoax yooaito õikī, iskafakī yoini: “Mīri Nazarete anoax Jesús fe kafāsamis,” faino,

68 akka Pedro iskafakī kemani: “Ēkai Jesús õimisma. Ēkai afaa tāpiama tsoaraõnoa mī yoi,” fata, pexefā kāiti ano Pedro nasteinīfotānaino, takara keonākafāni.

69 Afianā nā xanīfo yonoxomis xomayato Pedro õiki, nānoafo iskafakī ato yoini: “A na feronāfake Jesús fe rafemis õikapo, a nā Jesús Nazarete anoa fe kafāsamis,” fani.

70 Akka Pedro anā iskani: “Maa, ēkai Jesús fe rafemisma,” ini. Nāskaino nā anoafāfe anā Pedro yōakakī iskafanifo: “Chanīma, mīri Jesús fe rafemis. Mīri Galilea anoakī mī mekai nā Jesús mekai keskarakī,” faifono,

71 akka Pedro ato yoikī iskafani: “Ē mato pāraima, ē chanīaito ea Niospa omiskōimatiro. Niospa tāpia chanīmakōi ē mato yoi. Ēkai na Jesús õimisma tsoaraõnoa mā yoi,” Pedro ato fani.

72 Pedro nāskaino anā takara keoinākafāni. Nāskaino Pedro shinātani nā Jesús iskafakī yoita keskara: “Taeyoi takara keofi rafeamano, ‘Ē Jesús õimismara,’ mī ea faxii tres fakī,” ixō yoitano, nā shinātani Pedro shināmitsai oiakōini.

15

*Pilato ano Jesús iyonifo
(Mt. 27.1-2, 11-14; Lc. 23.1-5; Jn. 18.28-38)*

¹ Mā penaino a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo ichanānifo, a judeofāfe āto xanīfofo fe, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfori ato fe inifo. Nā xanīfo fetsafori a ato rafeafori ato fe inifo. Nāskakaxō Jesús metexkere akaxō iyokaxō Pilato inānifo.

² Mā iyoxō ināfono Pilato yōkani iskafakī: “¿Mīmē judeofāfe xanīfo?” askafaito, Jesús kemani: “Ēje, nā mī ea yoiai keskarakī,” Jesús fani.

³ Nāskaino nā ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofōfāfe āa pārakakī yōaketsanifo.

⁴ Nāskafaifono anā Pilato yōkaxō iskafakī yoini: “¿Mī ato kemaimamē mīōnoa afara chakafo yoifi-aifono?”

⁵ Askafaito nikakī Jesús tooxanima. Nāskakē Pilato shināni iskafakī: “Kee, ¿afeskakī ea kemaimamē?” ixō shināni.

Pilato ato yoini Jesús retenōfo

(Mt. 27.15-31; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38-19.16)

⁶ Akka Pascua fistatīa Pilato karaxa mēranoa nā xinia tii fisti rasi ato kāimapaoni māmāi askafakī feyafakatsaxakī. Nā yorafāfe kāimapaiyaifo ato kāimaxopaoni.

⁷ Akka nā karaxa mēra feronāfake āfe ane Barrabás ika ini. Nāato fetsafo feta yora retemis ini nā āto xanīfo ato pōtapaikī.

⁸ Akka yorafō fenifo. Mā fēkaxō Pilato yōkanifo māmāi askafakī feyafakatsaxakakī.

⁹ Askafaifono Pilato ato kemani: “¿Mā fichipaimē judeofāfe āto xanīfo ē kāimanō?” ato fani.

¹⁰ Akka Pilato tāpini a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofōfāfe Jesús chakafakī mekafaifono anā

yorafāfe noko nikakanimara ikaxō, nāskakaxomāi akiki efekaxō ināfono.

¹¹ Akka a ato Nios kīfixomis āto xanīfofōfāfe fāsikōi yorafo mekamanifo: “¡Noko Barrabás kāimaxōfe!” ikaxō Pilato yoinifo.

¹² Askafaifono Pilato ato yōkani: “Akka, ¿na judeofāfe āto xanīfora mā fai ē afeska fatiromē?” ato faito,

¹³ kemakakī fāsikōi iskafanifo: “¡Mastafe!” fanifo keyokōichi.

¹⁴ Askafaifono Pilato ato yoini iskafakī: “Akka, ¿na feronāfāke afaa chakafamē?” ato faino, anā fāsikōi mekainīfōfānifo: “¡Mastafe!” fanifo.

¹⁵ Nāskafaifono yorafāfe sharakōi fanōfo Pilato ato Barrabás kāimaxoni. Nāskata mā Jesūs ato koshamata, ato nīchixoni ifi cruz ikaki mastatanōfo.

¹⁶ Nāskakē sorarofāfe xanīfāfe pexe emāiti Jesūs iyonifo, nānoax sorarofo ichanānifo.

¹⁷ Nāskakaxō āfe rapati pēkakaxō, rapati ōshi nana safemanifo, moxa maiti fakaxori maimanifo.

¹⁸ Nāskakaxō fāsikōi mekafanifo iskafakakī: “¡Aicho, mīfi judeofāfe āto xanīfo!” ikaxō kaxemetsama fanifo.

¹⁹ Nāskatari tafa xatenē mapoki koshaketsayanā akiki kemo mechoketsanifo. Nāskakata akiki ratokonō mai chachipakefōfā kaxemetsama fanifo.

²⁰ Nāskai mā akiki kaxemetsamakaxō a rapati ōshi nana safemanafo fīakaxō āfenākōi safemanifo. Nāskakaxō iyonifo mā ifi cruz ikaki mastaifokakī.

Jesús ifi cruz ikaki mastanifo

(Mt. 27.32-44; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27)

²¹ Mā Jesús iyoifokakī feronāfāke Cirene anoa fichinifo, āfe ane Simón. Alejandro feta Rufo āto

apa ini. Pexe rasi pasotai inoax oaito, fichikaxõ yoinifo iskafakakĩ: “Na Jesú斯 ãfe cruz foxõikafe,” fanifo.

²² Nãskaxõ Jesú斯 iyonifo ãfe ane Gólgota ano. Æfe ane fetsa Mapo Xao fanifo.

²³ Nãnoxõ fimi ene osia mokakõi Jesú斯 ayama-painifo. Akka Jesú斯 ayakaspani.

²⁴ Nãskafakaxõ mastanifo. Mã mastakanax so-rarofo makex tokoroya kaxenifo. Nã potakĩ kanãto ãfe rapati fíani. Nãskafakaxõ keyofíaniifo.

²⁵ Rama xini keyaino Jesú斯 mastanifo.

²⁶ Mã mastakaxõ a mänão tafaraki kenenifo iskafakakĩ: “Judeofãfe ãto Xanífokõi,” ikaxõ a mänão kenenifo.

²⁷ Nãskakaxõ Jesú斯 yafi yometso raferi mastanifo, fetsa ãfe pôya kayakai aõri ata, fetsari ãfe pôya mishkiori anifo.

²⁸ Afetíama aõnoa yoikĩ keneyonifo iskafakĩ yoinifo: “Nã yora chakakõifo keskarakõi ixõ aõnoa yoixikani,” ikaxõ kenenifo. Chanímakõi. Nãskakõi fanifo aõnoa yoikakĩ.

²⁹ Nã ano finõfâifâfe īchayanã ãto mapo rafe rafe ayanã iskafanifo: “Iskafakĩ mĩ yoimis: ‘Nã anoxõ Nios kífiti pexefã õ pão axii. Nãskaxõ tres nia oxata õ anã axii,’ ixõ mĩ yoimis.

³⁰ Mĩ ifimetromakĩ mña ifimefe na ifi cruz ikaki-noax fotopakekafâfe,” faifono,

³¹ nãskarifikã a ato Nios kífixomisfâfe ãto xanífofo feta a Moisés yoikã kirika keneni keskara ato tâpimamisfâfe askafanifo akiki kaxemetsamapaikakã. Nãskax ãa ranã yoinãkani iskanifo: “Nato fetsafo ififikatsaxakã, akka aakai ifimeima.

32 A na Cristo israelifäfe ãto xanïfo, iskaratïa nõ õipanã afeskai ifi cruz ikakinoax fotopakekafan-imamë, nãskaito nõ chanïmara faikai,” ikaxõ, nã ayafi mastafori īchaketsanifo.

Jesús nani

(Mt. 27.45-56; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30)

33 Nãskata xini keya nã mai tio fakishifäkõitani. Nãskax mã xini kaino anã penani.

34 Nãno xini rakano fãsikõi Jesús kenani iskai: “Eloi, Eloi, ¿lema sabactani?” fani. Nõko mekapa iskafakï yoini: “Êfe Nios, ûfe Nios, ¿afeskakï mĩ ea potaimë?” fani.

35 Nãskaito nã ano niafäfe nikakakï iskafanifo: “Nikakapo, nã ato Niospa meka yoipaoni Elías kenai kiki,” fanifo.

36 Nãskaito nikafaini nãnoa fetsa ichoni xapo keskara fiikai. Nã xapo keskara fimi ene kachaki momoxõ tafa xate kaxkexõ akiki nãtaxõ ayamapaini, iskafakï ato yoiyanã: “Enekäfe nõ õinõ Elías oi kiki fotomaniyoi,” ixõ ato yoini.

37 Nãskakë Jesús fãsikõi eita nani.

38 Nãskakë sama nami Nios kífiti pexefä méranoax naki rafekõi faxtepakekafâni fomãkïanoax.

39 Nãskaito õikï nã soraro xanïfäfe Jesús eita naito õikï chaimashta nãxõ iskafakï yoini: “Chanïma, na feronäfake Niospa Fake ika.”

40 Askatarí kërofäferi chai nikaxõ õinifo. Nãno ato fe María Magdalenari ini, María fetsari ini, Jacobo feta José ãto afa ini. Saloméri ato fe ini.

41 Nã kërofäfe Jesús chïfamisfo inifo, pimaxikakï Jesús Galilea ano ikano. Nãnori këro fetsafo inifo, Jerusalén anoax afe foitaxakakï.

*Jesús makex kini mēra maifanifo
(Mt. 27.57-61; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)*

42 Penama safaro ikaino judeofāfe itipinīfapaonifo, nā safaromāi āto teneti penakē, nā yātapake

43 José oni, nā Joséri judeofāfe āto xanīfo. Nāato Nios xanīfo manapaoni, nā José finakōixō Pilato ano ikikaixō Jesús āfe yora yōkani.

44 Askafakī yōkaito nikai Pilato rateni, “¿Mā Jesús naamē?” ikax. Nāskaxō soraro xanīfo kenani yōkaxiki mā Jesús naamakī.

45 Nāskafaito soraro xanīfāfe yoini: “Mā naakīa,” faito, Pilato Jesús āfe yora José ināni.

46 Nāskakē José sama sharakōi fixō nā samapa Jesús āfe yora rakoni. Nāskaxō a makex kini fanifo mēra rātani. Nāskaxō makexefanē nā kini feponi.

47 Akka María Magdalena feta María José āfe afa nā maifaafō anoxō ñinifo.

16

*Jesús otoni
(Mt. 28.1-10; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10)*

1 Mā pena teneti finōano María Magdalena ikaino, María fetsa Jacobo āfe afa ikaino, Salomé ikaino, nā tiito pirofomā fonifo, Jesús āfe yora raish akī foxikaki.

2 Fakishparikōi fonifo mā pena teneti finōano nāskanax a Jesús maia ano nokonifo, mā xini keyaino.

3 Mā nokokanax ãa ranā yoinākani iskanifo: “¿Tsōa na kini anoa tokiri noko fēpexotiromē?” ikanax yoinānifo.

4 Akka õiafo a kini aõ fepoitafo a tokirinifā, mā fepekemea ini, anā fepoa inima.

5 Nāskakē nā kini mēra ikifaikakī õiafo. Nā kini mēra naetapa tsaoa ini, nā nōko pōya kayakai aõri. Rapati chainipa oxokōi safeax, nāskaito õikani ratekōinifo.

6 Nāskaifono nāato ato yoini iskafakī:
“Rateyamakāfe, Jesús Nazarete anoa mā fe-
naikai nā ifi cruz ikaki mastaitafo mā otoaki anā
nonomaki. Õikapo a rātaitafo ano.

7 Fokaxō aõxō tāpimisfo yoitakāfe, Pedrori
yoikakī mā nokoamano nā Galilea ano nokoi
taei kai kiki. Nā mato yoifafaina keskara nārixō
mā õikaikai,” ixō ato yoiaino,

8 nāskakē nā kērofo fonifo nā kini anoax ato
yoiaito nikafaikani. Ratei choayanā ato yoini-
foma, mesemāiakaki.

*Jesús María Magdalenaki nokoni
(Jn. 20.11-18)*

9 Mā pena nomïkonō fakishpari Jesús otoitaxaki,
María Magdalenaki nokoi taeni, nā María maki-
noa siete niafaka yōshi chakafo Jesús pōtani.

10 Nāato kaxō a afe rafemisfo ato yoikai kani a õia
keskara. Kaxō ato õia shināmitsakani oiaifāfe ato
õini.

11 “Mā nōko Ifo Jesús otoakī mē õiaki,” ixō ato
yoiaito, tsōa chanīmara fanima.

*Jesús aõxō tāpimis rafeki nokoni
(Lc. 24.13-35)*

12 Mā askata fetsa keskarax Jesús aõxō tāpimis
rafeki nokoni fāi foafono.

13 Nā rafetari a afe rafemisfo yoifokani fonifo.
“Mā nō Jesús õiaki,” ato faifono, tsōa ato nikanima.

*Jesús aõxõ tāpimisfo yoini aõxõ keyokõi yoifofasafatanõfo
 (Mt. 28.16-20; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23)*

¹⁴ Nãskata chipo Jesús aõxõ tāpimis oncefoki nokoni, mïsa ano tsaoxõ piaifono. Mä atoki nokoxõ iskafakõ ato yoini: “¿Afeskakõ mä ato chanõmara famamẽ mẽ otofiano nã ea õiafãfe mato yoiaifono?”

¹⁵ Nãskaxõ ato yoikõ iskafani: “Nã mai tio ano fokaxõ na meka shara eõnoa keyokõi ato yoitakãfe mẽ otoakõ ãto chaka ato soaxoxiki efe ïpaxanõfo.

¹⁶ Akka na meka shara chanõmara fakanax, faka mëra iki maotisameax ëfe Epa Nios fe nïpanakafo. Akka na meka shara eõnoa chanõmara fayamakanax, nãfo omiskõipakenakafo.

¹⁷ Akka nã ea chanõmara faifãfe, ëfe aneõxõ ato makinoa niafaka yõshi chakafo potatirofo. Nãskakanax meka fena sharapa mekatirofo.

¹⁸ Nãskakaxõ rono tsomatirofo nãskakaxori rao paekõi ayakanax afeskatirofoma. A isinõ ikaifori ato ramãifono sharatirofo,” ixõ Jesús ato yoini.

Jesús nai mëra kani

(Lc. 24.50-53)

¹⁹ Nãskafakõ ato yoita, nõko Ifo Jesús ronoinãkafâni nai mëra kai. Mä nai mëra kaax Apa Nios ketaxamei tsaoni afe xanõfokõi ixiki.

²⁰ Mä Jesús nai mëra kaano aõxõ tāpimisfo fonifo. Nã mai tio anoafó aõnoa meka shara yoifokani afe nïpaxanõfo. Nõko Ifãfe ato axõfaino aõxõ aõnoa meka shara yoikõinifo, tsõa atiroma keskafakõ aõxõ afama mïshtifori fanifo. Nã tii.

**Niospa meka fena Jesucristoõnoa
New Testament in Yaminahua (PE:yaa:Yaminahua)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yaminahua

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yaminahua [yaal], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Yaminahua

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022**

6c7b7ce2-9d87-5405-91e6-71ce1387adcc